ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

षष्ठ काण्डे, प्रथमः प्रवनः

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated March 31, 2022

- 1. This replaces the earlier version 0.0 dated Dec 23, 2018.
- 2. We have listened to the Krama Paaraayanam telecast by TTD channel. The corrections found have been updated. The corrections found and reported till March 15, 2022 are also updated.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st Version Number

0.0 dated December 23, 2018

Table of Contents

6 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	4
6.1 षष्ठ काण्डे प्रथमः प्रश्नः – सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं	4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

6 <u>कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः</u>

6.1 षष्ठ काण्डे प्रथमः प्रश्नः - सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

TS. 6.1.1.1 - Kramam

प्राचीनव ्शम् करोति । प्राचीनव ्शमिति प्राचीन - व ्शम् ।

करोति देवमनुष्याः । देवमनुष्या दिशः । देवमनुष्या इति

देव – मनुष्याः । दिशो वि । व्यभजन्त । अभजन्त प्राचीम् ।

प्राचीम् देवाः । देवा दक्षिणा । दक्षिणा पितरः । पितरः प्रतीचीम् ।

प्रतीचीम् मनुष्याः । मनुष्यां उदीचीम् । उदीची ए रुद्राः । रुद्रा यत् ।

यत् प्राचीनवर्शम् । प्राचीनवर्शम् करोति । प्राचीनवर्शमिति

प्राचीन - वर्शम् । करोति देवलोकम् । देवलोकमेव ।

देवलोकमिति देव – लोकम् । एव तत् । तद् यजमानः ।

यजमान उपावर्तते । उपावर्तते परि । उपावर्तत् इत्युप – आवर्तते ।

परि श्रयति । श्रयत्यन्तर्.हितः । अन्तर्.हितो हि ।

अन्तर्.हित इत्यन्तः – हितः । हि देवलोकः । देवलोको मनुष्यलोकात् । देवलोक इति देव – लोकः । मनुष्यलोकान् न । मनुष्यलोकादिति मनुष्य – लोकात् । नास्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकाथ् स्वेतव्यम् । स्वेतव्यमिव । स्वेतव्यमिति सु – एतव्यम् । इवेति । इत्याहुः । आहुः कः । को हि । हि तत् । तद् वेदं । वेद यदि । यद्यमुष्मिन् । अमुष्मिन् ँलोके । लोकेऽस्ति । अस्ति वा । वा न। न वा। वेति। इति दिक्षु। दिक्ष्वतीकाशान्। अतीकाशान् करोति । करोत्युभयोः । 1 (50/59) TS. 6.1.1.2 - Kramam उभयोर् लोकयोः । लोकयोरभिजित्यै । अभिजित्यै केशश्रमश्रु । अभिजित्या इत्यभि – जित्यै । केशश्मश्रु वपते । केशश्मिति केश - रमश्रु । वपते नखानि । नखानि नि । नि कृन्तते । कृन्तते मृता। मृता वै। वा एषा। एषा त्वक्। त्वगमेद्ध्या। अमेद्ध्या यत् । यत् केशश्मश्रु । केशश्मश्रु मृताम् । केशश्मिति केश - रमश्रु । मृतामेव । एव त्वचम् । त्वचममेद्ध्याम् । अमेद्ध्यामपहत्यं । अपहत्यं यज्ञियः । अपहत्येत्यप – हत्यं ।

यज्ञियो भूत्वा । भूत्वा मेब्द्रम् । मेब्द्रमुप । उपैति । एत्यङ्गिरसः । अङ्गरसः सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् यन्तः । यन्तोऽफ्सु । अफ्सु दीक्षातपसी । अफ्स्वत्यंप् – सु । दीक्षातपसी प्र । दीक्षातपसी इति दीक्षा – तपसीं । प्रावेशयत्र् । अवेशयत्रफ्सु । अफ्सु स्नांति । अफ्स्वत्यप् – सु । स्नाति साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स – अक्षात् । एव दीक्षातपसी । दीक्षातपसी अव । दीक्षातपसी इति दीक्षा – तपसी । अवं रुन्धे । रुन्धे तीर्थे । तीर्थे स्नांति । स्नाति तीर्थे । तीर्थे हि । हि ते । ते ताम् । ताम् प्र । प्रावेशयन्न् । अवेशयन तीर्थे । तीर्थे स्नाति । स्नाति तीर्थम् । 2 (50/60) TS. 6.1.1.3 - Kramam तीर्थमेव । एव समानानाम् । समानानाम् भवति । भवत्यपः । अपोऽञ्ञाति । अञ्जात्यन्तरतः । अन्तरत एव । एव मेद्ध्यः । मेद्ध्यो भवति । भवति वाससा । वाससा दीक्षयति । दीक्षयति सौम्यम् । सौम्यम् ँवै । वै क्षौमम् । क्षौमम् देवतया । देवतया सोमम् । सोममेषः । एष देवताम् । देवतामुप । उपैति । एति यः । यो दीक्षते ।

दीक्षते सोमस्य । सोमस्य तनूः । तनूरिस । असि तनुवम् । तनुवम् मे । मे पाहि । पाहीति । इत्याह । आह स्वाम् । स्वामेव । एव विवास् । देवताम् । उपैति । एत्यथो । अथो आशिषम् । अथो इत्यथो । आशिषमेव । आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एतामा । आ शास्ते । शास्तेऽग्नेः । अग्नेस्तूषाद्धानम् । तूषाद्धानम् वायोः । तूषाद्धानमिति तूष – आद्धानम् । वायोर् वातपानम् । वातपानम् । पितृणाम् । वातपानमिति वात – पानम् । पितृणाम् नीविः । नीविरोषधीनाम् । ओषधीनाम् प्रघातः । प्रघात अदित्यानाम् । प्रघात इति प्र – घातः । ३ (50/55)

TS. 6.1.1.4 - Kramam

आदित्यानाम् प्राचीनतानः । प्राचीनतानो विश्वेषाम् । प्राचीनतान इति प्राचीन – तानः । विश्वेषाम् देवानाम् । देवानामोतुः । ओतुर् नक्षत्राणाम् । नक्षत्राणामतीकाञ्ञाः । अतीकाञ्ञास्तत् । तद् वै । वा एतत् । एतथ् सर्वदेवत्यम् । सर्वदेवत्यम् यत् । सर्वदेवत्यमिति । सर्व – देवत्यम् । यद् वासः । वासो यत् । यद् वाससा ।

वासंसा दीक्षयति । दीक्षयति सर्वाभिः । सर्वाभिरेव । एवैनम् । एनम् देवताभिः । देवताभिर् दीक्षयति । दीक्षयति बहिःप्राणः । बहिःप्राणो वै। बहिःप्राण इति बहिः – प्राणः। वै मनुष्यः। मनुष्यस्तस्य। तस्याञ्चनम् । अञ्चनम् प्राणः । प्राणोऽञ्ञाति । प्राण इति प्र-अनः । अञ्जाति सप्राणः । सप्राण एव । सप्राण इति स – प्राणः । एव दींक्षते । दीक्षत आशितः । आशितो भवति । भवति यावान् । यावानेव । एवास्य । अस्य प्राणः । प्राणस्तेन । प्राण इति प्र-अनः । तेनं सह । सह मेधम् । मेधमुपं । उपैति । एति घृतम् । घृतम् देवानाम् । देवानाम् मस्तु । मस्तु पितृणाम् । पितृणाम् निष्पक्वम् । निष्पक्वम् मनुष्याणाम् । निष्पक्वमिति निः – पक्वम् । मनुष्याणाम् तत् । तद् वै । वा एतत् । 4 (50/57) TS. 6.1.1.5 - Kramam एतथ् सर्वदेवत्यम् । सर्वदेवत्यम् यत् । सर्वदेवत्यमिति सर्व - देवत्यम् । यन् नवनीतम् । नवनीतम् ँयत् । नवनीतमिति नव – नीतम् । यन् नवनीतेन । नवनीतेनाभ्यङ्के । नवनीतेनेति नव – नीतेन । अभ्यङ्के सर्वाः । अभ्यङ्क इत्यभि – अङ्के ।

सर्वा एव । एव देवताः । देवताः प्रीणाति । प्रीणाति प्रच्युतः । प्रच्युतो वै। प्रच्युत इति प्र – च्युतः। वा एषः। एषोऽस्मात्। अस्माल्लोकात् । लोकादगतः । अगतो देवलोकम् । देवलोकम् ँयः । देवलोकमिति देव – लोकम् । यो दीक्षितः । दीक्षितोऽन्तरा । अन्तरेव । इव नवनीतम् । नवनीतम् तस्मात् । नवनीतमिति नव – नीतम् । तस्मान् नवनीतेन । नवनीतेनाभि । नवनीतेनेति नव – नीतेन । अभ्यङ्के । अङ्केऽनुलोमम् । अनुलोमम् ँयजुषा । अनुलोममित्यन् – लोमम् । यजुषा व्यावृत्त्यै । व्यावृत्त्या इन्द्रः । व्यावृत्त्या इति वि-आवृत्त्यै । इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहत्र् । अहन् तस्य । तस्य कनीनिका । कनीनिका परा । पराऽपतत् । अपतत् तत् । तदाञ्जनम् । आञ्जनमभवत् । आञ्जनमित्या – अञ्जनम् । अभवद् यत् । यदाङ्के । आङ्के चक्षुः । आङ्क इत्या – अङ्के । चक्षुरेव । एव भ्रातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य वृङ्के । वृङ्के दक्षिणम् । दक्षिणम् पूर्वम् । पूर्वमा । आऽङ्के । अङ्के सव्यम् । 5 (50/62)

TS. 6.1.1.6 - Kramam आञ्जते न । आञ्जत इत्या – अञ्जते । न नि । नि धावते । धावते नि । नीव । इव हि । हि मनुष्याः । मनुष्या धावन्ते । धावन्ते पञ्च । पञ्च कृत्वः । कृत्व आ । आऽङ्के । अङ्के पञ्चाक्षरा । पञ्चाक्षरा पङ्किः । पञ्चाक्षरेति पञ्च-अक्षरा । पङ्किः पाङ्कः । पाङ्कों यज्ञः । यज्ञो यज्ञम् । यज्ञमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे परिमितम् । परिमितमा । परिमितमिति परि – मितम् । आऽङ्के । अङ्केऽपरिमितम् । अपरिमित्रण् हि । अपरिमितमित्यपरि – मितम् । इत्या – अञ्जते । सतूलया । सतूलयेति स – तूलया । आऽङ्के । अङ्केऽपत्रलया । अपत्रलया हि । अपत्रलयेत्यप – तूलया । हि मनुष्याः । मनुष्या आञ्जते । आञ्जते व्यावृत्त्यै । आञ्जत इत्या – अञ्जते । व्यावृत्त्यै यत् । व्यावृत्त्या इति वि – आवृत्त्यै । यदपतूलया । अपतूलयाऽऽञ्जीत । अपतूलयेत्यपं – तूलया । आञ्जीत वज्रः । आञ्जीतेत्या – अञ्जीत । वज्र इव ।

इव स्यात् । स्याथ् सतूलया । सतूलया । सतूलयेति स – तूलया । आऽङ्के । अङ्के मित्रत्वायं । मित्रत्वायेन्द्रः । मित्रत्वायेति मित्र – त्वाय । ६ (५०/६३) TS. 6.1.1.7 - Kramam इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहन्न् । अहन्थ् सः । सोऽपः । अपोऽभि । अभ्यम्रियत । अम्रियत तासाम् । तासाम् यत् । यन् मेद्ध्यम् । मेद्ध्यम् "यज्ञियम् । यज्ञियण् सदेवम् । सदेवमासीत् । सदेवमिति स – देवम् । आसीत् तत् । तदपं । अपोत् । उदक्रामत् । अक्रामत् ते । ते दर्भाः । दर्भा अभवन् । अभवन् . यत् । यद् दर्भपुञ्जीलैः । दर्भपुञ्जीलैः पवयति । दर्भपुञ्जीलैरिति दर्भ – पुञ्जीलैः । पवयति याः । या एव । एव मेद्ध्याः । मेद्ध्या यज्ञियाः । यज्ञियाः सदेवाः । सदेवा आपः । सदेवा इति स – देवाः । आपस्ताभिः । ताभिरेव । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयति द्वाभ्याम् । द्वाभ्याम् पवयति । पवयत्यहोरात्राभ्याम् । अहोरात्राभ्यामेव । अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयति त्रिभिः । त्रिभिः पवयति । त्रिभिरिति त्रि – भिः ।

पवयति त्रयः । त्रयं इमे । इमे लोकाः । लोका एभिः । एभिरेव । एवैनम् । एनम् ँलोकैः । लोकैः पवयति । पवयति पञ्चभिः । पञ्चिभः पवयति । पञ्चिभिरिति पञ्च – भिः । ७ (50/56) TS. 6.1.1.8 - Kramam पवयति पञ्चाक्षरा । पञ्चाक्षरा पङ्किः । पञ्चाक्षरेति पञ्च – अक्षरा । पङ्किः पाङ्कः । पाङ्को यज्ञः । यज्ञो यज्ञाय । यज्ञायैव । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयति षड्भिः । षड्भिः . पवयति । षड्भिरिति षट्-भिः । पवयति षट् । षड् वै । वा ऋतवः । ऋतवं ऋतुभिः । ऋतुभिरेव । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयति सप्तभिः । सप्तभिः पवयति । सप्तभिरिति सप्त – भिः । पवयति सप्त । सप्त छन्दार्स । छन्दार्स छन्दोभिः । छन्दोभिरेव । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयति नवभिः । नवभिः पवयति । नवभिरिति नव – भिः। पवयति नवं। नव वै। वै पुरुषे। पुरुषे प्राणाः। प्राणाः सप्राणम् । प्राणा इति प्र – अनाः । सप्राणमेव । सप्राणमिति स – प्राणम् । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयत्येकवि ए्शत्या ।

एकवि एशत्या पवयति । एकवि एशत्येत्येक – वि एशत्या । पवयति दशं । दशं हस्त्याः । हस्त्यां अङ्गुलयः । अङ्गुलयो दशं । दश पद्याः । पद्या आत्मा । आत्मैकवि एशः । एकवि एशो यावान् । एकवि एश इत्येक – वि एशः । यावानेव । एव पुरुषः । पुरुषस्तम् । तमपरिवर्गम् ()। अपरिवर्गम् पवयति। अपरिवर्गमित्यपरि – वर्गम् । 8 (50/61)

TS. 6.1.1.9 - Kramam

पवयति चित्पतिः । चित्पतिस्त्वा । चित्पतिरिति चित् – पतिः । त्वा पुनातु । पुनात्विति । इत्याह । आह मनः । मनो वै । वै चित्पतिः । चित्पतिर् मनसा । चित्पतिरिति चित् – पतिः । मनसैव । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयति वाक्पतिः । वाक्पतिस्त्वा । वाक्पतिरिति वाक् – पतिः । त्वा पुनातु । पुनात्विति । इत्याह । आह वाचा । वाचैव । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयति देवः । देवस्त्वा । त्वा सविता । सविता पुंनातु । पुनात्विति । इत्याह । आह सवितृप्रसूतः । सवितृप्रसूत एव ।

सवितृप्रसूत इति सवितृ – प्रसूतः । एवैनम् । एनम् पवयति । पवयति तस्यं । तस्यं ते । ते पवित्रपते । पवित्रपते पवित्रेण । पवित्रपत इति पवित्र – पते । पवित्रेण यस्मै । यस्मै कम् । कम् पुने । पुने तत् । तच्छकेयम् । शकेयमिति । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव । आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एतामा । आ शास्ते । शास्त इति शास्ते ॥ ९ (४८/५४) (अतीकाशान् करोत्य – वेशयन् तीर्त्थ स्नाति – प्रघातो – मनुष्याणाम् तद्वा – आऽङ्के – मित्रत्वायं – पञ्चभि – रपरिवर्ग – मष्टाचत्वारि*्*शच्च) (A1) TS. 6.1.2.1 - Kramam यावन्तो वै । वै देवाः । देवा यज्ञायं । यज्ञायापुनत । अपुनत ते । त एव । एवाभवन् । अभवन् यः । य एवम् । एवम् वद्वान् । विद्वान्. यज्ञायं । यज्ञायं पुनीते । पुनीते भवति । भवत्येव । एव बहिः । बहिः पवयित्वा । पवयित्वाऽन्तः । अन्तः प्र । प्र पादयित । पादयति मनुष्यलोके । मनुष्यलोक एव । मनुष्यलोक इति मनुष्य – लोके । एवैनम् । एनम् पवयित्वा । पवयित्वा पूतम् ।

पूतम् देवलोकम् । देवलोकम् प्र । देवलोकमिति देव – लोकम् । प्रणयति । नयत्यदीक्षितः । अदीक्षित एकया । एकयाऽऽहुंत्या । आहुत्येति । आहुत्येत्या – हुत्या । इत्यांहुः । आहुः सुवेणं । सुवेण चतसः । चतस्रो जुहोति । जुहोति दीक्षितत्वायं । दीक्षितत्वायं सुचा । दीक्षितत्वायेति दीक्षित – त्वायं । स्रुचा पञ्चमीम् । पञ्चमीम् पञ्चाक्षरा । पञ्चाक्षरा पङ्क्तिः । पञ्चाक्षरेति पञ्च – अक्षरा । पङ्किः पाङ्कं । पाङ्कों यज्ञः । यज्ञो यज्ञम् । यज्ञमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्ध आकूत्यै । आकूत्यै प्रयुजे । आकूत्या इत्या – कूत्यै । प्रयुजेऽग्नये । प्रयुज इति प्र – युजे । अग्नये स्वाहा । 10 (50/57) TS. 6.1.2.2 - Kramam स्वाहेति । इत्याह । आहाकृत्या । आकृत्या हि । आकूत्येत्या – कूत्या । हि पुरुषः । पुरुषो यज्ञम् । यज्ञमभि । अभि प्रयुङ्के । प्रयुङ्के यजेय । प्रयुङ्क इति प्र – युङ्के । यजेयेति । इति मेधायै । मेधायै मनसे । मनसे ऽग्नये । अग्नये स्वाहा । स्वाहेति । इत्याह । आह मेधया । मेधया हि । हि मनसा ।

मनसा पुरुषः । पुरुषो यज्ञम् । यज्ञमभिगच्छति । अभिगच्छति सरस्वत्यै । अभिगच्छतीत्यभि – गच्छति । सरस्वत्यै पूष्णे । पूष्णेऽग्नये । अग्नये स्वाहा । स्वाहेति । इत्याह । आह वाक् । वाग् वै । वै सरस्वती । सरस्वती पृथिवी । पृथिवी पूषा । पूषा वाचा । वाचैव । एव पृथिव्या । पृथिव्या यज्ञम् । यज्ञम् प्र । प्र युङ्के । युङ्क आपः । आपो देवीः । देवीर् बृहतीः । बृहतीर् विश्वशम्भुवः । विश्वराम्भुव इति । विश्वराम्भुव इति विश्व – राम्भुवः । इत्याह । आह याः । या वै । वै वर्ष्याः । वर्ष्यास्ताः । ता आपः । 11 (50/54) TS. 6.1.2.3 - Kramam आपो देवीः । देवीर् बृहतीः । बृहतीर् विश्वशम्भुवः । विश्वशम्भुवो यत् । विश्वराम्भुव इति विश्व – शम्भुवः । यदेतत् । एतद् यजुः । यजुर् न । न ब्रूयात् । ब्रूयाद् दिव्याः । दिव्या आपः । आपोऽशान्ताः । अशान्ता इमम् । इमम् "लोकम् । लोकमा । आ गच्छेयुः । गच्छेयुरापः । आपो देवीः । देवीर् बृहतीः । बृहतीर् विश्वशम्भुवः । विश्वराम्भुव इति । विश्वराम्भुव इति विश्व – राम्भुवः । इत्याह । आहास्मै । अस्मा एव । एवैनाः । एना लोकाय । लोकाय रामयति ।

शमयति तस्मात् । तस्माच्छान्ताः । शान्ता इमम् । इमम् ँलोकम् । लोकमा । आ गच्छन्ति । गच्छन्ति द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी इति । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । इत्याह । आह द्यावापृथिव्योः । द्यावापृथिव्योर् हि । द्यावापृथिव्योरिति द्यावा – पृथिव्योः । हि यज्ञः । यज्ञ उरु । उर्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमिति । इत्याह । आहान्तरिक्षे । अन्तरिक्षे हि । हि यज्ञः । यज्ञो बृहस्पतिः । बृहस्पतिर् नः । नो हविषा । हविषा वृधातु । वृधात्विति । 12 (50/54) TS. 6.1.2.4 - Kramam इत्याह । आह ब्रह्म । ब्रह्म वै । वै देवानाम् । देवानाम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिर् ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एवास्मै । अस्मै यज्ञम् । यज्ञमव । अवं रुन्धे । रुन्धे यत् । यद् ब्रूयात् । ब्रूयाद् विधेः । विधेरिति । इति यज्ञस्थाणुम् । यज्ञस्थाणुमृच्छेत् । यज्ञस्थाणुमिति यज्ञ – स्थाणुम् । ऋच्छेद् वृधातु । वृधात्विति । इत्याह । आह यज्ञस्थाणुम् । यज्ञस्थाणुमेव । यज्ञस्थाणुमिति यज्ञ – स्थाणुम् । एव परि । परि वृणक्ति । वृणक्ति प्रजापतिः । प्रजापतिर् यज्ञम् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । यज्ञमसृजत । असृजत सः । सोऽस्मात् ।

अस्माथ् सृष्टः । सृष्टः पराङ् । पराङैत् । ऐथ् सः । स प्र । प्र यजुः । यजुरव्लीनात् । अव्लीनात् प्र । प्र साम । साम तम् । तमृक् । ऋगुत् । उदयच्छत् । अयच्छद् यत् । यदृक् । ऋगुदयच्छत् । उदयच्छत् तत् । उदयच्छदित्युत् – अयच्छत् । तदौद्ग्रहणस्य । औद्ग्रहणस्यौद्ग्रहणत्वम् । औद्ग्रहणस्येत्यौत् – ग्रहणस्य । औद्ग्रहणत्वमृचा । औद्ग्रहणत्वमित्यौद्ग्रहण – त्वम् । ऋचा जुहोति । 13 (50/56) TS. 6.1.2.5 - Kramam जुहोति यज्ञस्य । यज्ञस्योद्यत्यै । उद्यत्या अनुष्टुप् । उद्यत्या इत्युत् – यत्यै । अनुष्टुप् छन्दसाम् । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । छन्दसामुत् । उदयच्छत् । अयच्छदिति । इत्याहुः । आहुस्तस्मात् । तस्मादनुष्टुभा । अनुष्टुभा जुहोति । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । जुहोति यज्ञस्य । यज्ञस्योद्यत्यै । उद्यत्यै द्वादेश । उद्यत्या इत्युत् – यत्यै । द्वादश वाथ्सबन्धानि । वाथ्सबन्धान्युत् । वाथ्सबन्धानीति वाथ्स – बन्धानि । उदयच्छन् । अयच्छन्निति । इत्याहुः ।

आहुस्तस्मात् । तस्माद् द्वादशभिः । द्वादशभिर् वाथ्सबन्धविदः । द्वादशभिरितिं द्वादश – भिः । वाथ्सबन्धविदों दीक्षयन्ति । वाथ्सबन्धविद इति वाथ्सबन्ध – विदः । दीक्षयन्ति सा । सा वै । वा एषा । एषर्क् । ऋगंनुष्टुक् । अनुष्टुग् वाक् । अनुष्टुगित्यनु – स्तुक् । वागनुष्टुक् । अनुष्टुग् यत् । अनुष्टुगित्यनु – स्तुक् । यदेतया । एतयर्चा । ऋचा दीक्षयति । दीक्षयति वाचा । वाचैव । एवैनम् । एन 🗸 सर्वया । सर्वया दीक्षयति । दीक्षयति विश्वे । विश्वे देवस्य । देवस्य नेतुः । नेतुरिति । इत्याह । आह सावित्री । सावित्र्येतेन । एतेन मर्तः । मर्तो वृणीत । वणीत सख्यम् । सख्यमिति । 14 (50/59) TS. 6.1.2.6 - Kramam इत्याह । आह पितृदेवत्या । पितृदेवत्यैतेन । पितृदेवत्येति पितृ – देवत्या । एतेन विश्वे । विश्वे रायः । राय इषुद्ध्यसि । इषुद्ध्यसीति । इत्याह । आह वैश्वदेवी । वैश्वदेव्येतेन । वैश्वदेवीति वैश्व – देवी । एतेन द्युम्नम् । द्युम्नम् वृणीत । वृणीत पुष्यसे । पुष्यस इति । इत्याह । आह पौष्णी । पौष्ययेतेन । एतेन सा ।

सा वै । वा एषा । एषर्क् । ऋख् सर्वदेवत्या । सर्वदेवत्या यत् । सर्वदेवत्येति सर्व – देवत्या । यदेतया । एतयर्चा । ऋचा दीक्षयति । दीक्षयति सर्वाभिः । सर्वाभिरेव । एवैनम् । एनम् देवताभिः । देवताभिर् दीक्षयति । दीक्षयति सप्ताक्षरम् । सप्ताक्षरम् प्रथमम् । सप्ताक्षरमिति सप्त – अक्षरम् । प्रथमम् पदम् । पदमष्टाक्षराणि । अष्टाक्षराणि त्रीणि । अष्टाक्षराणीत्यष्टा – अक्षराणि । त्रीणि यानि । यानि त्रीणि । त्रीणि तानि । तान्यष्टौ । अष्टावुप । उप यन्ति । यन्ति यानि । यानि चत्वारि । चत्वारि तानि । तान्यष्टौ । अष्टौ यत् । यदष्टाक्षरा । अष्टाक्षरा तेनं । अष्टाक्षरेत्यष्टा – अक्षरा । तेन गायत्री । 15 (50/56)

TS. 6.1.2.7 - Kramam

गायत्री यत् । यदेकादशाक्षरा । एकादशाक्षरा तेन ।

एकादशाक्षरेत्येकादश – अक्षरा । तेन त्रिष्टुक् । त्रिष्टुग् यत् ।

यद् द्वादशाक्षरा । द्वादशाक्षरा तेन । द्वादशाक्षरित द्वादश – अक्षरा ।

तेन जगती । जगती सा । सा वै । वा एषा । एषर्क् । ऋख् सर्वाणि ।

सर्वाणि छन्दार्सा । छन्दार्सि यत् । यदेतया । एतयर्चा ।

ऋचा दीक्षयति । दीक्षयति सर्वेभिः । सर्वेभिरेव । एवैनम् । एनम् छन्दोभिः । छन्दोभिर् दीक्षयति । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । दीक्षयति सप्ताक्षरम् । सप्ताक्षरम् प्रथमम् । सप्ताक्षरमिति सप्त – अक्षरम् । प्रथमम् पदम् । पदन् सप्तपदा । सप्तपदा शक्वरी । सप्तपदेति सप्त – पदा । शक्वरी पशवः । पशवः शक्वरी । शक्वरी पशून् । पशूनेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्ध एकस्मात् । एकस्मादक्षरात् । अक्षरादनाप्तम् । अनाप्तम् प्रथमम् । प्रथमम् पदम् । पदम् तस्मात् । तस्माद् यत् । यद् वाचः । वाचोऽनाप्तम् । अनाप्तम् तत् । तन् मनुष्याः । मनुष्यां उपं । उप जीवन्ति । जीवन्ति पूर्णया । पूर्णया जुहोति ( ) । जुहोति पूर्णः । पूर्ण इव । इव हि । हि प्रजापतिः । प्रजापतिः प्रजापतेः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजापतेराप्त्यै । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । आप्त्यै न्यूनया । न्यूनया जुहोति । न्यूनयेति नि – ऊनया । जुहोति न्यूनात् । न्यूनाद्धि । न्यूनादिति नि – ऊनात् । हि प्रजापतिः । प्रजापतिः प्रजाः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 6.1)

प्रजापितिरिति प्रजा – पतिः । प्रजा असृजत । प्रजा इति प्र–जाः । असृजत प्रजानाम् । प्रजानाण् सृष्ट्यै । प्रजानामिति प्र – जानाम् । सृष्ट्या इति सृष्ट्यै ॥ 16 (65/77)

(अग्नये – ता – वृथात्वृ – चा – सख्यम् – तेन – जुहोति – पञ्चदश च) (A2)

TS. 6.1.3.1 - Kramam

महिमानमपनिधाय । अपनिधाय देवान् । अपनिधायेत्यप-निधाय । देवानुपावर्तेताम् । उपावर्तेतामेषः । उपावर्तेतामित्युप – आवर्तेताम् । एष वै । वा ऋचः । ऋचो वर्णः । वर्णो यत् । यच्छुक्लम् । शुक्लम् कृष्णाजिनस्य । कृष्णाजिनस्यैषः । कृष्णाजिनस्येति कृष्ण – अजिनस्य । एष साम्नः । साम्नो यत् । यत् कृष्णम् । कृष्णमृख्सामयोः । ऋख्सामयोः शिल्पं । ऋख्सामयोरित्यृक् – सामयोः । शिल्पे स्थः । शिल्पे इति शिल्पें । स्थ इति । इत्यांह । आहर्ख्सामे । ऋख्सामे एव । ऋख्सामे इत्यृंक् – सामे । एवावं । अवं रुन्धे । रुन्ध एषः । एष वै। 17 (50/64) TS. 6.1.3.2 - Kramam वा अहः । अह्रो वर्णः । वर्णो यत् । यच्छुक्लम् । शुक्लम् कृष्णाजिनस्य । कृष्णाजिनस्यैषः । कृष्णाजिनस्येति कृष्ण – अजिनस्य । एष रात्रियाः । रात्रिया यत् । यत् कृष्णम् । कृष्णम् यत् । यदेव । एवैनयोः । एनयोस्तत्र । तत्र न्यक्तम् ।

न्यंक्तम् तत् । न्यंक्तमिति नि – अक्तम् । तदेव । एवाव । अवं रुन्धे ।

रुन्धे कृष्णाजिनेन । कृष्णाजिनेन दीक्षयति । कृष्णाजिनेनेति कृष्ण – अजिनेन । दीक्षयति ब्रह्मणः । ब्रह्मणो वै । वा एतत् । एतद् रूपम् । रूपम् यत् । यत् कृष्णाजिनम् । कृष्णाजिनम् ब्रह्मणा । कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् । ब्रह्मणैव । एवैनम् । एनम् दीक्षयति । दीक्षयतीमाम् । इमाम् धियम् । धिय ङ् शिक्षमाणस्य । शिक्षमाणस्य देव । देवेति । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव । यथायजुरिति यथा – यजुः । एवैतत् । एतद् गर्भः । गर्भो वै । वा एषः । एष यत् । यद् दीक्षितः । दीक्षित उल्बम् । उल्बम् ँवासः । वासः प्र । प्रोर्णुते । ऊर्णुते तस्मात् । तस्माद् गर्भाः । 18 (50/55) TS. 6.1.3.3 - Kramam गर्भाः प्रावृताः । प्रावृता जायन्ते । जायन्ते न । न पुरा । पुरा सोमस्य । सोमस्य क्रयात् । क्रयादपं । अपोर्ण्वीत । ऊर्ण्वीत यत् । यत् पुरा । पुरा सोमस्य । सोमस्य क्रयात् । क्रयादंपोर्ण्वीत । अपोर्ण्वीत गर्भीः । अपोर्ण्वतित्यप – ऊर्ण्वीत । गर्भाः प्रजानाम् । प्रजानाम् परापातुकाः । प्रजानामिति प्र – जानाम् । परापातुकाः स्युः । परापातुका इति परा – पातुकाः । स्युः क्रीते । क्रीते सोमे । सोमेऽप । अपोर्णुते ।

ऊर्णुते जायते । जायत एव । एव तत् । तदथों । अथो यथा । अथो इत्यर्थो । यथा वसीया एसम् । वसीया एसम् प्रत्यपोर्णुते । प्रत्यपोर्णुते तादृक् । प्रत्यपोर्णुत इति प्रति – अपोर्णुते । तादृगेव । एव तत् । तदङ्गिरसः । अङ्गिरसः सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकम् यन्तः । यन्त ऊर्जम् । ऊर्जम् वै । व्यभजन्त । अभजन्त ततः । ततो यत् । यदत्यशिष्यत । अत्यशिष्यत ते । अत्यशिष्यतेत्यति-अशिष्यत । ते शराः । शरा अभवत्र् । अभवत्रूर्क् । ऊर्ग् वै । वै शराः । शरा यत् । यच्छरमयीं । शरमयी मेखला । शरमयीति शर – मयीं । 19 (50/58) TS. 6.1.3.4 - Kramam मेखला भवति । भवत्यूर्जम् । ऊर्जमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे मद्ध्यतः । मद्ध्यतः सम् । सम् नह्यति । नह्यति मद्ध्यतः । मद्ध्यत एव । एवास्मै । अस्मा ऊर्जम् । ऊर्जम् दधाति । दधाति तस्मात् । तस्मान् मद्ध्यतः । मद्ध्यत ऊर्जा । ऊर्जा भूञ्जते । भुञ्जत ऊर्द्ध्वम् । ऊर्द्ध्वम् ँवै । वै पुरुषस्य । पुरुषस्य नाभ्यै ।

नाभ्यै मेद्ध्यम् । मेद्ध्यमवाचीनम् । अवाचीनममेद्ध्यम् ।

अमेद्ध्यम् यत् । यन् मद्ध्यतः । मद्ध्यतः सन्नत्वति । सन्नत्वति मेद्ध्यम् । सन्नह्यतीति सम्-नह्यति । मेद्ध्यम् च । चैव । एवास्य । अस्यामेद्ध्यम् । अमेद्ध्यम् च । च व्यावर्तयति । व्यावर्तयतीन्द्रः । व्यावर्तयतीति वि – आवर्तयति । इन्द्रो वृत्राय । वृत्राय वज्रम् । वज्रम् प्र । प्राहरत् । अहरथ् सः । स त्रेधा । त्रेधा वि । व्यभवत् । अभवथ् स्पयः । स्पयस्तृतीयम् । तृतीय ए रथः । रथस्तृतीयम् । तृतीयम् ँयूपः । यूपस्तृतीयम् । तृतीयम् ँये । 20 (50/52) TS. 6.1.3.5 - Kramam येंऽन्तरशराः । अन्तरशरा अशीर्यन्त । अन्तरशरा इत्यन्तः – शराः । अशीर्यन्त ते । ते शराः । शरा अभवन् । अभवन् तत् । तच्छराणाम् । राराणां चे रारत्वम् । रारत्वम् वैज्ञेः । रारत्वमिति रार – त्वम् । वजो वै। वै शराः। शराः क्षुत्। क्षुत् खलुं। खलु वै। वै मनुष्यस्य । मनुष्यस्य भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो यत् । यच्छरमयी । शरमयी मेखला । शरमयीति शर – मयी । मेखला भवति । भवति वजेण । वजेणैव । एव साक्षात् । साक्षात् क्षुधम् ।

साक्षादिति स – अक्षात् । क्षुधम् भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्यम् मद्ध्यतः । मद्ध्यतोऽप । अप हते । हते त्रिवृत् । त्रिवृद् भवति । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । भवति त्रिवृत् । त्रिवृद् वै । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । वै प्राणः । प्राणस्त्रिवृतम् । प्राण इति प्र – अनः । त्रिवृतमेव । त्रिवृतमिति त्रि – वृतम् । एव प्राणम् । प्राणम् मद्ध्यतः । प्राणमिति प्र – अनम् । मद्ध्यतो यजमाने । यजमाने दधाति । दधाति पृथ्वी । पृथ्वी भवति । भवति रज्जूनाम् । रज्जूनाम् ँव्यावृत्त्यै । व्यावृत्त्यै मेखलया । व्यावृत्त्या इति वि – आवृत्त्यै । मेखलया यजमानम् । यजमानम् दीक्षयति । दीक्षयति योक्त्रेण । योक्त्रेण पत्नीम् । पत्नीम् मिथुनत्वाय । मिथुनत्वाय यज्ञः । मिथुनत्वायेति मिथुन – त्वाय । 21 (50/61) TS. 6.1.3.6 - Kramam यज्ञो दक्षिणाम् । दक्षिणामभि । अभ्यद्ध्यायत् । अद्ध्यायत् ताम् । ता ए सम् । समभवत् । अभवत् तत् । तदिन्द्रः । इन्द्रोऽचायत् । अचायथ् सः । सोऽमन्यत । अमन्यत यः । यो वै । वा इतः । इतो जनिष्यते । जनिष्यते सः । स इदम् । इदम् भविष्यति ।

```
भविष्यतीति । इति ताम् । ताम् प्र । प्राविशत् । अविशत् तस्याः ।
तस्या इन्द्रः । इन्द्रं एव । एवाजायत । अजायत सः । सोऽमन्यत ।
अमन्यत यः । यो वै । वै मत् । मदितः । इतोऽपरः ।
अपरो जनिष्यते । जनिष्यते सः । स इदम् । इदम् भविष्यति ।
भविष्यतीति । इति तस्याः । तस्या अनुमृश्यं । अनुमृश्यं योनिम् ।
अनुमृश्येत्यनु – मृश्यं । योनिमा । आऽच्छिनत् । अच्छिनथ् सा ।
सा सूतवंशा । सूतवंशाऽभवत् । सूतवशेतिं सूत – वशा ।
अभवत् तत् । तथ् सूतवशायै । सूतवशायै जन्म ।
सूतवंशाया इति सूत – वशायै । जन्म ताम् । 22 (50/53)
TS. 6.1.3.7 - Kramam
ता ए हस्ते । हस्ते नि । न्यवेष्टयत । अवेष्टयत ताम् । ताम् मृगेषु ।
मृगेषु नि । न्यंदधात् । अदधाथ् सा । सा कृष्णविषाणा ।
कृष्णविषाणाऽभवत् । कृष्णविषाणेति कृष्ण – विषाणा ।
अभवदिन्द्रस्य । इन्द्रस्य योनिः । योनिरसि । असि मा । मा मा ।
मा हि ्सीः । हि ्सीरिति । इति कृष्णविषाणाम् ।
कृष्णविषाणाम् प्र । कृष्णविषाणामिति कृष्ण – विषाणाम् ।
```

प्र यच्छति । यच्छति सयोनिम् । सयोनिमेव । सयोनिमिति स – योनिम् । एव यज्ञम् । यज्ञम् करोति । करोति सयोनिम् । सयोनिम् दक्षिणाम् । सयोनिमिति स – योनिम् । दक्षिणा 🗸 सयोनिम्। सयोनिमिन्द्रम्। सयोनिमिति स – योनिम्। इन्द्रं सयोनित्वायं । सयोनित्वायं कृष्यै । सयोनित्वायेतिं सयोनि – त्वायं । कृष्यै त्वा । त्वा सुसस्यायै । सुसस्याया इति । सुसस्याया इति सु – सस्यायै । इत्याह । आह तस्मात् । तस्मादकृष्टपच्याः । अकृष्टपच्या ओषधयः । अकृष्टपच्या इत्यकृष्ट – पच्याः । ओषधयः पच्यन्ते । पच्यन्ते सुपिप्पलाभ्यः । सुपिप्पलाभ्यस्त्वा । सुपिप्पलाभ्य इति सु – पिप्पलाभ्यः । त्वौषधीभ्यः । ओषधीभ्य इति । ओषधीभ्य इत्योषधि – भ्यः । इत्याह । आह तस्मात् । तस्मादोषधयः । ओषधयः फलम् । फलम् गृह्णन्ति । गृह्णन्ति यत् । यद्धस्तेन ()। हस्तेन कण्डूयेत । 23 (50/60) TS. 6.1.3.8 - Kramam कण्डूयेत पामनम्भावुकाः । पामनम्भावुकाः प्रजाः । पामनम्भावुका इति पामनम् – भावुकाः । प्रजाः स्युः । प्रजा इति प्र – जाः ।

स्युर् यत् । यथ् स्मयेत । स्मयेत नग्नम्भावुकाः । नग्नम्भावुकाः कृष्णविषाणया । नग्नम्भावुका इति नग्नम् – भावुकाः । कृष्णविषाणयां कण्डूयते । कृष्णविषाणयेति कृष्ण – विषाणया । कण्डूयतेऽपिगृह्यं । अपिगृह्यं स्मयते । अपिगृह्येत्यपि – गृह्यं । स्मयते प्रजानाम् । प्रजानाम् गोपीथाय । प्रजानामिति प्र – जानाम् । गोपीथाय न । न पुरा । पुरा दक्षिणाभ्यः । दक्षिणाभ्यो नेतीः । नेतोः कृष्णविषाणाम् । कृष्णविषाणामव । कृष्णविषाणामिति कृष्ण – विषाणाम् । अवं चृतेत् । चृतेद् यत् । यत् पुरा । पुरा दक्षिणाभ्यः । दक्षिणाभ्यो नेतोः । नेतोः कृष्णविषाणाम् । कृष्णविषाणामवचृतेत् । कृष्णविषाणामिति कृष्ण – विषाणाम् । अवचृतेद् योनिः । अवचृतेदित्यव – चृतेत् । योनिः प्रजानाम् । प्रजानाम् परापातुका । प्रजानामिति प्र–जानाम् । परापातुका स्यात् । परापातुकेति परा – पातुका । स्यान् नीतासु । नीतासु दक्षिणासु । दक्षिणासु चात्वाले । चात्वाले कृष्णविषाणाम् । कृष्णविषाणाम् प्र । कृष्णविषाणामिति कृष्ण – विषाणाम् । प्रास्यति । अस्यति योनिः ।

योनिर् वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य चात्वालम् । चात्वालम् ँयोनिः । योनिः कृष्णविषाणा । कृष्णविषाणा योनौ । कृष्णविषाणेति कृष्ण – विषाणा । योनावेव । एव योनिम् । योनिम् दधाति । दधाति यज्ञस्य । यज्ञस्य सयोनित्वाय । सयोनित्वायेति सयोनि - त्वाय ॥ 24 (48/61) (रुन्थ एष – तस्मा – च्छरमयी – यूपस्तृतीयम् – मिथुनत्वाय – जन्म – हस्तेना – ऽष्टाचत्वारिङ्शच्च) (A3) TS. 6.1.4.1 - Kramam वाग् वै । वै देवेभ्यः । देवेभ्योऽप । अपाक्रामत् । अक्रामद् यज्ञाय । यज्ञायातिष्ठमाना । अतिष्ठमाना सा । सा वनस्पतीन् । वनस्पतीन् प्र । प्राविशत् । अविशथ् सा । सैषा । एषा वाक् । वाग् वनस्पतिषु । वनस्पतिषु वदति । वदति या । या दुन्दुभौ । दुन्दुभौ या । या तूणवे । त्रणवे या । या वीणायाम् । वीणायाम् ँयत् । यद् दीक्षितदण्डम् । दीक्षितदण्डम् प्रयच्छिति । दीक्षितदण्डमिति दीक्षित – दण्डम् । प्रयच्छति वाचम् । प्रयच्छतीति प्र – यच्छति । वाचमेव । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्ध औदुम्बरः । औदुम्बरो भवति । भवत्यूर्क् ।

www.vedavms.in

ऊर्ग् वै। वा उदुम्बरः । उदुम्बर ऊर्जम् । ऊर्जमेव । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्धे मुखेन । मुखेन सम्मितः । सम्मितो भवति । सम्मित इति सम् – मितः। भवति मुखतः। मुखत एव। एवास्मैं। अस्मा ऊर्जम् । ऊर्जम् दधाति । दधाति तस्मात् । तस्मान् मुखतः । मुखत ऊर्जा । ऊर्जा भुञ्जते । भुञ्जते क्रीते । 25 (50/53) TS. 6.1.4.2 - Kramam क्रीते सोमें । सोमें मैत्रावरुणाय । मैत्रावरुणाय दण्डम् । मैत्रावरुणायेति मैत्रा – वरुणाय । दण्डम् प्र । प्र यच्छति । यच्छति मैत्रावरुणः । मैत्रावरुणो हि । मैत्रावरुण इति मैत्रा-वरुणः । ॥ । । । हि पुरस्तात् । पुरस्तादृत्विग्भ्यः । ऋत्विग्भ्यो वाचम् । ऋत्विग्भ्य इत्यृत्विक् – भ्यः । वाचम् विभजति । विभजति ताम् । विभजतीति वि – भजति । तामृत्विजः । ऋत्विजो यजमाने । यजमाने प्रति । । । । प्रति ष्ठापयन्ति । स्थापयन्ति स्वाहा । स्वाहा यज्ञम् । यज्ञम् मनसा । मनसेति । इत्याह । आह मनसा । मनसा हि । हि पुरुषः । पुरुषो यज्ञम् । यज्ञमभिगच्छति । अभिगच्छति स्वाहा । अभिगच्छतीत्यभि – गच्छति । स्वाहा द्यावापृथिवीभ्याम् ।

द्यावाप्थिवीभ्यामिति । द्यावाप्थिवीभ्यामिति द्यावा – पृथिवीभ्याम् । इत्याह । आह द्यावापृथिव्योः । द्यावापृथिव्योर्. हि । द्यावापृथिव्योरिति द्यावा - पृथिव्योः । हि यज्ञः । यज्ञः स्वाहा । स्वाहोरोः । उरोरन्तरिक्षात् । अन्तरिक्षादिति । इत्याह । आहान्तरिक्षे । अन्तरिक्षे हि । हि यज्ञः । यज्ञः स्वाहा । स्वाहा यज्ञम् । यज्ञम् वातात् । वातादा । आ रभे । रभ इति । इत्याह । आहायम् । अयम् ँवाव । 26 (50/57) TS. 6.1.4.3 - Kramam वाव यः । यः पवते । पवते सः । स यज्ञः । यज्ञस्तम् । तमेव । एव साक्षात् । साक्षादा । साक्षादिति स – अक्षात् । आ रभते । रभते मुष्टी । मुष्टी करोति । मुष्टी इति मुष्टी । करोति वाचम् । वाचम् ँयच्छति । यच्छति यज्ञस्य । यज्ञस्य धृत्यै । धृत्या अदीक्षिष्ट । अदीक्षिष्टायम् । अयम् ब्राह्मणः । ब्राह्मण इति । इति त्रिः । त्रिरुपार्शु । उपार्श्वाह । उपार्श्वित्युप – अर्शु । आह देवेभ्यः । देवेभ्य एव । एवैनम् । एनम् प्र । प्राहं । आह त्रिः । त्रिरुच्यैः । उच्चैरुभयेभ्यः । उभयेभ्य एव । एवैनम् । एनम् देवमनुष्येभ्यः ।

देवमनुष्येभ्यः प्र । देवमनुष्येभ्य इति देव – मनुष्येभ्यः । प्राहं ।

आह न । न पुरा । पुरा नक्षत्रेभ्यः । नक्षत्रेभ्यो वाचम् । वाचम् ँवि ।

वि सृजेत् । सृजेद् यत् । यत् पुरा । पुरा नक्षत्रेभ्यः ।

नक्षत्रेभ्यो वाचम् । वाचम् ँविसृजेत् । विसृजेद् यज्ञम् ।

विसृजेदिति वि – सृजेत् । यज्ञम् ँवि । विच्छिन्द्यात् ।

छिन्द्यादुदितेषु । 27 (50/55)

TS. 6.1.4.4 - Kramam

उदितेषु नक्षत्रेषु । उदितेष्वित्युत् – इतेषु । नक्षत्रेषु व्रतम् । व्रत्नम् कृणुत । कृणुतेति । इति वाचम् । वाचम् ँवि । वि सृजिति । स्जिति यज्ञव्रतः । यज्ञव्रतो वै । यज्ञव्रत इति यज्ञ – व्रतः । व्याप्त्रति यज्ञव्रतः । यज्ञव्रतो वै । यज्ञव्रत इति यज्ञ – व्रतः । वै दीक्षितः । दीक्षितो यज्ञम् । यज्ञमेव । एवाभि । अभि वाचम् । वाचम् ँवि । वि सृजिति । सृजिति यदि । यदि विसृजेत् । विसृजेद् ॥ वैष्णवीम् । विसृजेदिति वि – सृजेत् । वैष्णवीम् चम् । ऋचमनु । अनु ब्रूयात् । ब्रूयाद् यज्ञः । यज्ञो वै । वै विष्णुः । विष्णुर् यज्ञेन । यज्ञेनैव । एव यज्ञम् । यज्ञ्ञ् सम् । सम् तनोति । तनोति दैवीम् । वैवीम् धियम् । धियम् मनामहे । मनामह इति । इत्याह ।

आह यज्ञम् । यज्ञमेव । एव तत् । तन् म्रदयति । म्रदयति सुपारा । सुपारा नः । सुपारेति सु – पारा । नो असत् । असद् वशे । वश इति । इत्याह । आह व्युष्टिम् । व्युष्टिमेव । व्युष्टिमिति वि – उष्टिम् । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे ब्रह्मवादिनः । 28 (50/55) TS. 6.1.4.5 - Kramam ब्रह्मवादिनो वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति होतव्यम् । होतव्यम् दीक्षितस्य । दीक्षितस्य गृहा(3)इ । गृहा(3)इ न । न होतव्या(3)म् । होतव्या(3)मिति । इति हविः । हविर् वै । वै दीक्षितः । दीक्षितो यत् । यज्जुहुयात् । जुहुयाद् यजमानस्य । यजमानस्यावदाय । अवदाय जुहुयात् । अवदायेत्यव – दाय । जुहुयाद् यत् । यन् न । न जुहुयात् । जुहुयाद् यज्ञपरुः । यज्ञपरुरन्तः । यज्ञपरुरिति यज्ञ – परुः । अन्तरियात् । इयाद् ये । ये देवाः । देवा मनोजाताः । मनोजाता मनोयुजः । मनोजाता इति मनः – जाताः । मनोयुज इति । मनोयुज इति मनः – युजः । इत्याह । आह प्राणाः । प्राणा वै । प्राणा इति प्र – अनाः । वै देवाः । देवा मनोजाताः ।

मनोजाता मनोयुजः । मनोजाता इति मनः-जाताः । मनोयुजस्तेषु । मनोयज इति मनः – युजः । तेष्वेव । एव परोक्षम् । परोक्षम् जुहोति । परोक्षमिति परः – अक्षम् । जुहोति तत् । तन् न । नेवं । इव हुतम् । हुतम् न । नेव । इवाहुतम् । अहुत७ स्वपन्तम् । स्वपन्तम् वै । वै दीक्षितम् । दीक्षितज् रक्षाज्सि । रक्षाज्सि जिघा ्सन्ति । जिघा ्सन्त्यग्निः । अग्निः खलु । 29 (50/59) TS. 6.1.4.6 - Kramam खलु वै । वै रक्षोहा । रक्षोहाऽग्ने । रक्षोहेति रक्षः – हा । अग्ने त्वम् । त्वर् सु । सु जांगृहि । जागृहि वयम् । वयर् सु । स् मन्दिषीमहि । मन्दिषीमहीति । इत्याह । आहाग्निम् । अग्निमेव । एवाधिपाम् । अधिपाम् कृत्वा । अधिपामित्यधि – पाम् । कृत्वा स्वपिति । स्वपिति रक्षसाम् । रक्षसामपहत्यै । अपहत्या अव्रत्यम् । अपहत्या इत्यपं – हत्यै । अव्रत्यमिव । इव वै । वा एषः । एष करोति । करोति यः । यो दींक्षितः । दीक्षितः स्विपिति । स्वर्पिति त्वम् । त्वमंग्ने । अग्ने व्रतपाः । व्रतपा असि ।

व्रतपा इति व्रत-पाः । असीति । इत्याह । आहाग्निः । अग्निर् वै । वै देवानाम् । देवानाम् व्वतपतिः । व्रतपतिः सः । व्रतपतिरिति व्रत – पतिः । स एव । एवैनम् । एनम् व्रतम् । व्रतमा । आ लम्भयति । लम्भयति देवः । देव आ । आ मर्त्येषु । मर्त्येष्वा । एति । इत्याह । आह देवः । देवो हि । 30 (50/55) TS. 6.1.4.7 - Kramam ह्येषः । एष सन्न् । सन् मर्त्येषु । मर्त्येषु त्वम् । त्वम् ँयज्ञेषु । यज्ञेष्वीड्यः । ईड्य इति । इत्याह । आहैतम् । एत 🗸 हि । हि यज्ञेषु । यज्ञेष्वीडंते । ईडतेऽपं । अप वै । वै दीक्षितात् । दीक्षिताथ् सुषुपुषः । सुषुपुषं इन्द्रियम् । इन्द्रियम् देवताः । देवताः क्रामन्ति । क्रामन्ति विश्वे । विश्वे देवाः । देवा अभि । अभि माम् । मामा । आऽववृत्रत्न् । अववृत्रत्निति । इत्याह । आहेन्द्रियेण । इन्द्रियेणैव । एवैनम् । एनम् देवताभिः । देवताभिः सम् । सम् नयति । नयति यत् । यदेतत् । एतद् यजुः । यजुर् न । न ब्रूयात् । ब्रूयाद् यावतः । यावत एव । एव पशून् । पशूनभि । अभि दीक्षेत । दीक्षेत तावन्तः । तावन्तोऽस्य । अस्य पश्चवः । पश्चवः स्युः । स्यूरास्व । रास्वेयत् । इयथ् सोम । 31 (50/50) TS. 6.1.4.8 - Kramam सोमा । आ भूयः । भूयो भर । भरेति । इत्याह । आहापरिमितान् । अपरिमितानेव । अपरिमितानित्यपरि-मितान् । एव पशून् । पशूनव । अव रुन्धे । रुन्धे चन्द्रम् । चन्द्रमसि । असि मम । मम भोगाय । भोगाय भव । भवेति । इत्याह । आह यथादेवतम् । यथादेवतमेव । यथादेवतमिति यथा-देवतम् । एवैनाः । एनाः प्रति । प्रति गृह्णाति । गृह्णाति वायवे । वायवे त्वा । त्वा वरुणाय । वरुणाय त्वा । त्वेति । इति यत् । यदेवम् । एवमेताः । एता न । नानुदिशेत् । अनुदिशेदयथादेवतम् । अनुदिशेदित्यनु – दिशेत् । अयथादेवतम् दक्षिणाः । अयथादेवतमित्ययथा – देवतम् । दक्षिणा गमयेत् । गमयेदा । आ देवताभ्यः । देवताभ्यो वृश्च्येत । वृश्च्येत यत् । यदेवम् । एवमेताः । एता अनुदिशति । अनुदिशति यथादेवतम् । अनुदिशतीत्यनु – दिशति । यथादेवतमेव । यथादेवतमितिं यथा – देवतम् । एव दक्षिणाः । दक्षिणा गमयति ।

गमयति न । न देवताभ्यः । देवताभ्य आ ( ) । आ वृश्च्यते । 32 (50/56) TS. 6.1.4.9 - Kramam वृश्च्यते देवीः । देवीरापः । आपो अपाम् । अपाम् नपात् । नपादिति । इत्याह । आह यत् । यद् वः । वो मेद्ध्यम् । मेद्ध्यम् ँयज्ञियम् । यज्ञिय 💇 सदेवम् । सदेवम् तत् । सदेवमिति स–देवम् । तद् वः । वो मा । माऽवं । अवं क्रमिषम् । क्रमिषमिति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आहाच्छिन्नम् । अच्छिन्नम् तन्तुम् । तन्तुम् पृथिव्याः । पृथिव्या अनु । अनु गेषम् । गेषमिति । इत्याह । आह सेतुम् । सेतुमेव । एव कृत्वा । कृत्वाऽति । अत्येति । एतीत्येति ॥ 33 (33/34) (भुञ्जते - ऽयम् - छिन्द्याद् - रुन्धे - ऽग्नि - राह देव - इयद् – देवताभ्य आ – त्रयस्त्रिङ्शच्च) (A4) TS. 6.1.5.1 - Kramam देवा वै । वै देवयजनम् । देवयजनमद्ध्यवसाय । देवयजनमिति देव – यजनम् । अद्ध्यवसाय दिशः ।

अद्ध्यवसायेत्यधि – अवसाय । दिशो न । न प्र । प्राजानन्न । अजानन् ते । ते(1)ऽन्यः । अन्योऽन्यम् । अन्यमुपं । उपाधावन्न् । अधावन् त्वया । त्वया प्र । प्र जानाम । जानाम त्वया । त्वयेति । इति ते । तेऽदित्याम् । अदित्या ए सम् । समद्धियन्त । अद्धियन्त त्वया । त्वया प्र । प्र जानाम । जानामेति । इति सा । साऽब्रवीत् । अब्रवीद् वरम् । वरम् वृणै । वृणै मत्प्रायणाः । मत्प्रायणा एव । मत्प्रायणा इति मत् – प्रायणाः । एव वः । वो यज्ञाः । यज्ञा मदुदयनाः । मदुदयना असन्न् । मदुदयना इति मत् – उदयनाः । असन्निति । इति तस्मात् । तस्मादादित्यः । आदित्यः प्रायणीयः । प्रायणीयो यज्ञानाम् । प्रायणीय इति प्र – अयनीयः । यज्ञानामादित्यः । आदित्य उदयनीयः । उदयनीयः पञ्च । उदयनीय इत्युत् – अयनीयः । पञ्च देवताः । देवता यजित । यजित पञ्च । पञ्च दिशः । दिशो दिशाम् । दिशाम् प्रज्ञात्यै । प्रज्ञात्या अथो । प्रज्ञात्या इति प्र – ज्ञात्यै । 34 (50/57)

TS. 6.1.5.2 - Kramam पञ्च – अक्षरा । पङ्किः पाङ्कः । पाङ्को यज्ञः । यज्ञो यज्ञम् । यज्ञमेव । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्धे पथ्याम् । पथ्या 🛩 स्वस्तिम् । स्वस्तिमयजन्न् । अयजन् प्राचीम् । प्राचीमेव । एव तया । तया दिशम् । दिशम् प्र । प्राजानन्न् । अजानन्नग्निना । अग्निना दक्षिणा । दक्षिणा सोमेन । सोमेन प्रतीचींम् । प्रतीचींं सवित्रा । सवित्रोदीचीम् । उदीचीमदित्या । अदित्योर्द्ध्वाम् । ऊर्द्ध्वाम् पथ्याम् । पथ्या 🖟 स्वस्तिम् । स्वस्तिम् ँयजित । यजित प्राचीम् । प्राचीमेव । एव तया । तया दिशम् । दिशम् प्र । प्र जानाति । जानाति पथ्याम् । पथ्या : स्वस्तिम् । स्वस्तिमिष्ट्वा । इष्ट्वाऽग्नीषोमौ । अग्नीषोमौ यजति । अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ । यजति चक्षुषी । चक्षुषी वै । चक्षुषी इति चक्षुषी । वा एते । एते यज्ञस्य । एते इत्येते । यज्ञस्य यत् । यदग्नीषोमौ । अग्नीषोमौ ताभ्याम् । अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ । ताभ्यामेव । एवानु । अनु पश्यति । पञ्यत्यग्नीषोमौ । 35 (50/56)

TS. 6.1.5.3 - Kramam अग्नीषोमाविष्ट्वा । अग्नीषोमावित्यग्नी-सोमौ । इष्ट्वा संवितारम् । सवितारम् यजिति । यजित सवितृप्रसूतः । सवितृप्रसूत एव । सवितृप्रसूत इति सवितृ – प्रसूतः । एवानु । अनु पश्यति । पश्यति सवितारम् । सवितारमिष्ट्वा । इष्ट्वाऽदितिम् । अदितिम् ँयजति । यजतीयम् । इयम् ँवै । वा अदितिः । अदितिरस्याम् । अस्यामेव । एव प्रतिष्ठायं । प्रतिष्ठायानुं । प्रतिष्ठायेति प्रति-स्थायं । अनु पश्यति । पञ्यत्यदितिम् । अदितिमिष्ट्वा । इष्ट्वा मारुतीम् । मारुतीमृचम् । ऋचमन् । अन्वाह । आह मरुतः । मरुतो वै । वै देवानाम् । देवानाम् विशः । विशो देवविशम् । देवविशम् खलु । देवविशमिति देव-विशम् । खलु वै । वै कल्पमानम् । कल्पमानम् मनुष्यविशम् । मनुष्यविश्वमनु । मनुष्यविशमिति मनुष्य – विशम् । अनु कल्पते । कल्पते यत् । यन् मारुतीम् । मारुतीमृचम् । ऋचमन्वाहं । अन्वाहं विशाम् । अन्वाहेत्यंनु – आहं । विशाम् क्लृप्त्यै । क्लृप्त्यै ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनों वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति प्रयाजवत् । प्रयाजवदननूयाजम् ।

प्रयाजवदिति प्रयाज – वत् । अननूयाजम् प्रायणीयम् । अननूयाजमित्यननु – याजम् । प्रायणीयम् कार्यम् । प्रायणीयमिति प्र – अयनीयम् । कार्यमनूयाजवत् । अनूयाजवदप्रयाजम् । अनूयाजवदित्यनूयाज – वत् । 36 (50/61) अप्रयाजमुदयनीयम् । अप्रयाजमित्यप्र – याजम् । उदयनीयमिति । उदयनीयमित्युत् – अयनीयम् । इतीमे । इमे वै । वै प्रयाजाः । प्रयाजा अमी । प्रयाजा इति प्र – याजाः । अमी अनूयाजाः । अमी इत्यमी । अनूयाजाः सा । अनूयाजा इत्यनु – याजाः । सैव । एव सा । सा यज्ञस्य । यज्ञस्य सन्ततिः । सन्ततिस्तत् । सन्ततिरिति सम् – ततिः । तत् तथा । तथा न । न कार्यम् । कार्यमात्मा । आत्मा वै । वै प्रयाजाः । प्रयाजाः प्रजा । प्रयाजा इति प्र–याजाः । प्रजाऽनूयाजाः । प्रजेति प्र – जा । अनूयाजा यत् । अनूयाजा इत्यनु – याजाः । यत् प्रयाजान् । प्रयाजानन्तरियात् । प्रयाजानिति प्र – याजान् । अन्तरियादात्मानम् । अन्तरियादित्यन्तः – इयात् । आत्मानमन्तः । अन्तरियात् । इयाद् यत् । यदनूयाजान् ।

अनूयाजानन्तरियात् । अनूयाजानित्यनु – याजान् । अन्तरियात् प्रजाम् । अन्तरियादित्यन्तः – इयात् । प्रजामन्तः । प्रजामिति प्र - जाम् । अन्तरियात् । इयाद् यतः । यतः खलुं । खलु वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य विततस्य । विततस्य न । विततस्येति वि – ततस्य । न क्रियते । क्रियते तत् । तदनु । अनु यज्ञः । यज्ञः परा । परा भवति । भवति यज्ञम् । यज्ञम् पराभवन्तम् । पराभवन्तम् यजमानः । पराभवन्तमिति परा – भवन्तम् । यजमानोऽनु । अनु परा । 37 (50/66) TS. 6.1.5.5 - Kramam परा भवति । भवति प्रयाजवत् । प्रयाजवदेव । प्रयाजवदिति प्रयाज – वत् । एवानूयाजवत् । अनूयाजवत् प्रायणीयम् । अनूयाजवदित्यनूयाज – वत् । प्रायणीयम् कार्यम् । प्रायणीयमिति प्र – अयनीयम् । कार्यम् प्रयाजवत् । प्रयाजवदनूयाजवत् । प्रयाजवदिति प्रयाज - वत् । अनूयाजवदुदयनीयम् । अनूयाजवदित्यनूयाज – वत् । उदयनीयम् न । उदयनीयमित्युत् – अयनीयम् । नात्मानम् । आत्मानमन्तरेति ।

अन्तरेति न । अन्तरेतीत्यन्तः – एति । न प्रजाम् । प्रजाम् न । प्रजामिति प्र – जाम् । न यज्ञः । यज्ञः पराभवति । पराभवति न । पराभवतीति परा - भवति । न यजमानः । यजमानः प्रायणीयस्य । प्रायणीयस्य निष्कासे । प्रायणीयस्येति प्र – अयनीयस्य । निष्कास उदयनीयम् । उदयनीयमभि । उदयनीयमित्युत् – अयनीयम् । अभि निः । निर् वपति । वपति सा । सैव । एव सा । सा यज्ञस्य । यज्ञस्य सन्ततिः । सन्ततिर् याः । सन्ततिरिति सम् – ततिः । याः प्रायणीयस्य । प्रायणीयस्य याज्या । प्रायणीयस्येति प्र - अयनीयस्य । याज्यां यत् । यत् ताः । ता उदयनीयस्य । उदयनीयस्य याज्याः । उदयनीयस्येत्युत् – अयनीयस्य । याज्याः कुर्यात् । कुर्यात् पराङ् । पराङमुम् । अमुम् लोकम् । लोकमा । आ रोहेत्। रोहेत् प्रमायुकः। प्रमायुकः स्यात्। प्रमायुक इति प्र – मायुंकः । स्याद् याः । याः प्रायणीयस्य । प्रायणीयस्य पुरोनुवाक्याः । प्रायणीयस्येति प्र-अयनीयस्य । पुरोनुवाक्यास्ताः ( ) । पुरोनुवाक्या इति पुरः – अनुवाक्याः । ता उदयनीयस्य ।

करोति । करोत्यस्मिन्न् । अस्मिन्नेव । एव लोके । लोके प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठतीति तिष्ठति ॥ 38 (58/76) " (प्रज्ञात्यै – पञ्यत्य – नूयाजव – द्यजमानोऽनु – पुरोनुवाक्यास्ता – अष्टौ च) (A5) कदृश्च । च वै । वै सुपर्णी । सुपर्णी च । सुपर्णीति सु – पर्णी । चात्मरूपयोः । आत्मरूपयोरस्पर्छेताम् । आत्मरूपयोरित्यात्म – रूपयोः । अस्पर्खेता 🗸 सा । सा कद्रः । कद्रः सुपर्णीम् । सुपर्णीमजयत् । सुपर्णीमिति सु – पर्णीम् । अजयथ् सा । साऽब्रवीत् । अब्रवीत् तृतीयस्याम् । तृतीयस्यामितः । इतो दिवि । दिवि सोमः । सोमस्तम् । तमा । आ हर । हर तेन । तेनाऽऽत्मानम् । आत्मानम् निः । निष्क्रीणीष्व । क्रीणीष्वेति । इतीयम् । इयम् वै । वै कदूः । कदूरसौ । असौ सुपर्णी । सुपर्णी छन्दार्सि । स्पर्णीतं स् - पर्णी । छन्दा ्सि सौपर्णेयाः । सौपर्णेयाः सा । साऽब्रवीत् । अब्रवीदस्मै । अस्मै वै । वै पितरौ । पितरौ पुत्रान् ।

पुत्रान् बिभृतः । बिभृतस्तृतीयस्याम् । तृतीयस्यामितः । इतो दिवि । दिवि सोमः । सोमस्तम् । तमा । आ हर । हर तेन । तेनाऽऽत्मानम् । आत्मानम् निः । निष्क्रीणीष्व । क्रीणीष्वेति । 39 (50/54) TS. 6.1.6.2 - Kramam इति मा। मा कद्रः। कद्र्रवोचत्। अवोचदिति। इति जगती। जगत्युत् । उदंपतत् । अपतच् चतुर्दशाक्षरा । चतुर्दशाक्षारा सती । चतुर्दशाक्षरेति चतुर्दश – अक्षरा । सती सा । साऽप्राप्य । अप्राप्य नि । अप्राप्येत्यप्रं – आप्य । न्यवर्तत । अवर्तत तस्यै । तस्यै हे । हे अक्षरें । हे इति हे । अक्षरे अमीयेताम् । अक्षरे इत्यक्षरें । अमीयेता एं सा । सा पशुभिः । पशुभिश्च । पशुभिरिते पशु – भिः। च दीक्षयां। दीक्षयां च। चा। आऽगच्छत्। अगच्छत् तस्मात् । तस्माज् जगती । जगती छन्दसाम् । छन्दसाम् पशव्यतमा । पशव्यतमा तस्मात् । पशव्यतमेति पशव्यं – तमा । तस्मात् पशुमन्तम् । पशुमन्तम् दीक्षा । पशुमन्तमिति पशु-मन्तम् । दीक्षोप । उप नमति । नमति त्रिष्टुक् । त्रिष्टुगुत् । उदपतत् ।

अपतत् त्रयोदशाक्षरा । त्रयोदशाक्षरा सती । त्रयोदशाक्षरेति त्रयोदश – अक्षरा । सती सा । साऽप्राप्य । अप्राप्य नि । अप्राप्येत्यप्रं – आप्य । न्यंवर्तत । अवर्तत तस्यै । तस्यै हे । द्वे अक्षरें । द्वे इति द्वे । अक्षरें अमीयेताम् । अक्षरे इत्यक्षरें । अमीयेता ए सा । सा दक्षिणाभिः । दक्षिणाभिश्च । च तपसा । 40 (50/61) TS. 6.1.6.3 - Kramam तपसा च । चा । आऽगच्छत् । अगच्छत् तस्मात् । तस्मात् त्रिष्ट्रभः । त्रिष्टुभों लोके । लोके माद्ध्यन्दिने । माद्ध्यन्दिने सवने । सवने दक्षिणाः । दक्षिणा नीयन्ते । नीयन्त एतत् । एतत् खलु । खलु वाव । वाव तपः । तप इति । इत्याहुः । आहुर् यः । यः स्वम् । स्वम् ददाति । ददातीति । इति गायत्री । गायत्र्युत् । उदपतत् । अपतच् चतुरक्षरा । चतुरक्षरा सती । चतुरक्षरेति चतुः – अक्षरा । सत्यजया । अजया ज्योतिषा । ज्योतिषा तम् । तमस्यै । अस्या अजा । अजाऽभि । अभ्यरुन्ध । अरुन्ध तत् । तदजायाः । अजाया अजत्वम् । अजत्वर् सा । अजत्वमित्यज – त्वम् । सा सोमम् ।

सोमम् च । चा । आऽहरत् । अहरच् चत्वारि । चत्वारि च । चाक्षराणि । अक्षराणि सा । साऽष्टाक्षरा । अष्टाक्षरा सम् । अष्टाक्षरेत्यष्टा - अक्षरा । समपद्यत । अपद्यत ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनों वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति कस्मात् । 41 (50/54) TS. 6.1.6.4 - Kramam कस्माथ् सत्यात् । सत्याद् गायत्री । गायत्री कनिष्ठा । कनिष्ठा छन्दसाम् । छन्दसा ए सती । सती यज्ञमुखम् । यज्ञमुखम् परि । यज्ञमुखमिति यज्ञ-मुखम् । परीयाय । इयायेति । इति यत् । यदेव । एवादः । अदः सोमम् । सोममा । आऽहरत् । अहरत् तस्मात् । तस्माद् यज्ञमुखम् । यज्ञमुखम् परि । यज्ञमुखमिति यज्ञ – मुखम् । पर्यंत् । ऐत् तस्मात् । तस्मात् तेजस्विनीतमा । तेजस्विनीतमा पद्भ्याम् । तेजस्विनीतमेति तेजस्विनीं – तमा । पद्भ्याम् द्वे । पद्भ्यामिति पत्-भ्याम् । द्वे सवने । द्वे इति द्वे । सवने समगृह्णात् । सवने इति सवने । समगृह्णान् मुखेन । समगृह्णादिति सम् – अगृह्णात् । मुखेनैकम् । एकम् ँयत् । यन् मुखेन ।

मुखेन समगृह्णात् । समगृह्णात् तत् । समगृह्णादिति सम्-अगृह्णात् । तद्धयत् । अधयत् तस्मात् । तस्माद् ह्रे । ह्रे सवने । ह्रे इति ह्रे । सवने शुक्रवती । सवने इति सवने । शुक्रवती प्रातस्सवनम् । शुक्रवती इति शुक्र – वती । प्रातस्सवनम् च । प्रातस्सवनमिति प्रातः-सवनम् । च माद्ध्यन्दिनम् । माद्ध्यन्दिनम् च । च तस्मात् । तस्मात् तृतीयसवने । तृतीयसवन ऋजीषम् । तृतीयसवन इति तृतीय – सवने । ऋजीषमभि । अभि षुण्वन्ति । सुन्वन्ति धीतम् । धीतमिव । इव हि । हि मन्यन्ते । मन्यन्त आशिरम् । 42 (50/63) TS. 6.1.6.5 - Kramam आशिरमव । अव नयति । नयति सशुक्रत्वाय । सश्क्रत्वायार्थो । सशुक्रत्वायेति सशुक्र – त्वायं । अथो सम् । अथो इत्यथों । सम्भरति । भरत्येव । एवैनत् । एनत् तम् । तर् सोमम् । सोममाहियमाणम् । आहियमाणम् गन्धर्वः । आहियमाणमित्या – हियमाणम् । गन्धर्वो विश्वावसुः । विश्वावसुः परि । विश्वावसुरिति विश्व – वसुः । पर्यमुष्णात् । अमुष्णाथ् सः । स तिस्रः । तिस्रो रात्रीः । रात्रीः परिमुषितः । परिमुषितोऽवसत् ।

परिमुषित इति परि – मुषितः । अवसत् तस्मात् । तस्मात् तिस्रः । तिस्रो रात्रीः । रात्रीः क्रीतः । क्रीतः सोमः । सोमो वसति । वसति ते । ते देवाः । देवा अंबुवन्न् । अबुवन्थ् स्त्रीकामाः । स्त्रीकामा वै । स्त्रीकामा इति स्त्री – कामाः । वै गन्धर्वाः । गन्धर्वाः स्त्रिया । स्त्रिया निः । निष्क्रीणाम । क्रीणामेति । इति ते । ते वाचम् । वाच ७ स्त्रियम् । स्त्रियमेकहायनीम् । एकहायनीम् कृत्वा । एकहायनीमित्येक-हायनीम् । कृत्वा तया । तया निः । निरक्रीणन्न् । अक्रीणन्थ् सा। सा रोहित्। रोहिद् रूपम्। रूपम् कृत्वा। कृत्वा गन्धर्वेभ्यः । गन्धर्वेभ्योऽपक्रम्य । 43 (50/57) TS. 6.1.6.6 - Kramam अपक्रम्यातिष्ठत् । अपक्रम्येत्यप – क्रम्यं । अतिष्ठत् तत् । तद् रोहितः । रोहितो जन्म । जन्म ते । ते देवाः । देवा अंबुवन्न् । अब्रवन्नपं । अपं युष्मत् । युष्मदक्रमीत् । अक्रमीन् न । नास्मान् । अस्मानुपावर्तते । उपावर्तते वि । उपावर्तत इत्युप – आवर्तते । वि ह्वयामहै । ह्वयामहा इति । इति ब्रह्म । ब्रह्म गन्धर्वाः ।

गन्धर्वा अवदन्न । अवदन्नगायन्न । अगायन् देवाः । देवाः सा । सा देवान् । देवान् गायतः । गायत उपावर्तत । उपावर्तत तस्मात् । उपावर्ततेत्युप – आवर्तत । तस्माद् गायन्तम् । गायन्त७ स्त्रियः । स्त्रियः कामयन्ते । कामयन्ते कामुकाः । कामुका एनम् । एन 🗵 स्त्रियः । स्त्रियो भवन्ति । भवन्ति यः । य एवम् । एवम् ँवेद । वेदार्थो । अथो यः । अथो इत्यथो । य एवम् । एवम् ँविद्वान् । विद्वानिप । अपि जन्येषु । जन्येषु भवति । भवति तेभ्यः । तेभ्य एव । एव ददति । ददत्युत । उत यत् । यद् बहुतयाः । बहुतया भवन्ति । बहुतया इति बहु – तयाः । 44 (50/55) TS. 6.1.6.7 - Kramam भवन्त्येकहायन्या । एकहायन्या क्रीणाति । एकहायन्येत्येक-हायन्या । ्रा । । । क्रीणाति वाचा । वाचैव । एवैनम् । एनऌ सर्वया । सर्वया क्रीणाति । क्रीणाति तस्मात् । तस्मादेकहायनाः । एकहायना मनुष्याः । । । । । । एकहायना इत्येक – हायनाः । मनुष्या वाचम् । वाचम् वदन्ति । वदन्त्यकूटया । अकूटयाऽकर्णया । अकर्णयाऽकाणया । अकाणयाऽइलोणया । अइलोणयाऽसप्तशकया ।

असप्तशफया क्रीणाति । असप्तशफयेत्यसप्त – शफया । क्रीणाति सर्वया । सर्वयैव । एवैनम् । एनम् क्रीणाति । क्रीणाति यत् । यच् छ्वेतया । श्वेतया क्रीणीयात् । क्रीणीयाद् दुश्चर्मा । दुश्चर्मा यजमानः । दुश्चर्मेति दुः – चर्मा । यजमानः स्यात् । स्याद् यत् । यत् कृष्णया । कृष्णयाऽनुस्तरणी । अनुस्तरणी स्यात् । अनुस्तरणीत्यनु – स्तरणी । स्यात् प्रमायुकः । प्रमायुको यजमानः । प्रमायुक इति प्र – मायुकः । यजमानः स्यात् । स्याद् यत् । यद् विरूपया । द्विरूपया वार्त्रघ्नी । द्विरूपयेति द्वि – रूपया । वार्त्रघ्नी स्यात् । वार्त्रघ्नीति वार्त्र – घ्नी । स्याथ् सः । स वा । वाऽन्यम् । अन्यम् जिनीयात् । जिनीयात् तम् । तम् ँवा । वाऽन्यः । अन्यो जिनीयात् । जिनीयादरुणया । अरुणया पिङ्गाक्ष्या ( ) । पिङ्गाक्ष्या क्रीणाति । पिङ्गाक्ष्येति पिङ्ग-अक्ष्या । क्रीणात्येतत् । एतद् वै । वै सोमस्य । सोमस्य रूपम् । रूप७ स्वया । स्वयैव । एवैनम् । एनम् देवतया । देवतया क्रीणाति । क्रीणातीति क्रीणाति ॥ 45 (60/69) (निष्क्रीणीष्व – दक्षिणाभिश्च – वदन्ति – मन्यन्ते – गन्धर्वेभ्यो – बहुतयाः – पिङ्गाक्ष्या – दशं च) (A6)

www.vedavms.in

TS. 6.1.7.1 - Kramam तद्धिरण्यम् । हिरण्यमभवत् । अभवत् तस्मात् । तस्मादद्भ्यः । अद्भ्यो हिरण्यम् । अद्भ्य इत्यत् – भ्यः । हिरण्यम् पुनन्ति । पुनन्ति ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति कस्मात् । कस्माथ् सत्यात् । सत्यादनस्थिकेन । अनस्थिकेन प्रजाः । प्रजाः प्रवीयन्ते । प्रजा इति प्र – जाः । प्रवीयन्तेऽस्थन्वतीः । प्रवीयन्त इति प्र – वीयन्ते । अस्थन्वतीर् जायन्ते । अस्थन्वतीरित्यस्थन्न् –वतीः । जायन्त इति । इति यत् । यद्धिरण्यम् । हिरण्यम् घृते । घृतेऽवधाय । अवधाय जुहोति । अवधायेत्यव-धाय । जुहोति तस्मात् । तस्मादनस्थिकेन । अनस्थिकेन प्रजाः । प्रजाः प्र । प्रजा इति प्र – जाः । प्र वीयन्ते । वीयन्तेऽस्थन्वतीः । अस्थन्वतीर् जायन्ते । अस्थन्वतीरित्यस्थन्न् – वतीः । जायन्त एतत् । एतद् वै । वा अग्नेः । अग्नेः प्रियम् । प्रियम् धाम । धाम यत् । यद् घृतम् । घृतम् तेजः । तेजो हिरण्यम् । हिरण्यमियम् । इयम् ते । ते शुक्र । शुक्र तनूः । तनूरिदम् ।

इदम् वर्चः । वर्च इति । इत्याह । आह सतेजसम् । सतेजसमेव । सतेजसमिति स – तेजसम्। एवैनम्। एनङ् सतनुम्। सतनुम् करोति । सतनुमिति स – तनुम् । 46 (50/60) TS. 6.1.7.2 - Kramam करोत्यर्थो । अथो सम् । अथो इत्यर्थो । सम्भरति । भरत्येव । एवैनम् । एनम् यत् । यदबद्धम् । अबद्धमवदद्ध्यात् । अवदद्ध्याद् गर्भाः । अवदद्ध्यादित्यव – दद्ध्यात् । गर्भाः प्रजानाम् । प्रजानाम् परापातुकाः । प्रजानामिति प्र – जानाम् । परापातुकाः स्युः । परापातुका इति परा – पातुकाः । स्युर् बद्धम् । बद्धमव । अव दधाति । दधाति गर्भाणाम् । गर्भाणाम् धृत्यै । धृत्यै निष्टर्क्यम् । निष्टर्क्यम् बध्नाति । बध्नाति प्रजानाम् । प्रजानाम् प्रजननाय । प्रजानामिति प्र – जानाम् । प्रजननाय वाक् । प्रजननायेति प्र - जननाय । वाग् वै । वा एषा । एषा यत् । यथ् सोमक्रयणी । सोमक्रयणी जूः । सोमक्रयणीतं सोम-क्रयणी । जूरसि । असीति । इत्याह । आह यत् । यद्धि । हि मनसा । मनसा जवते ।

जवते तत्। तद् वाचा। वाचा वदिति। वदिति धृता। धृता मनसा। मनसेति । इत्याह । आह मनसा । मनसा हि । हि वाक् । वाग् धृता । धृता जुष्टा । जुष्टा विष्णवे । विष्णव इति । इत्याह । आह यज्ञः । 47 (50/57) TS. 6.1.7.3 - Kramam यज्ञो वै । वै विष्णुः । विष्णुर् यज्ञायं । यज्ञायैव । एवैनाम् । एनाम् जुष्टाम् । जुष्टाम् करोति । करोति तस्याः । तस्यास्ते । ते सत्यसंवसः । सत्यसंवसः प्रसवे । सत्यसवस इति सत्य – सवसः । प्रसव इति । प्रसव इति प्र – सवे । इत्याह । आह सवितृप्रसूताम् । सवितृप्रसूतामेव । सवितृप्रसूतामिति सवितृ – प्रसूताम् । एव वाचम् । वाचमव । अव रुन्धे । रुन्धे काण्डेकाण्डे । काण्डेकाण्डे वै । काण्डेकाण्ड इति काण्डें-काण्डे । वै क्रियमाणे । क्रियमाणे यज्ञम् । यज्ञ ए रक्षा एसि । रक्षां एस जिघा एसन्ति । जिघा एसन्त्येषः । एष खलुं । खलु वै । वा अरक्षोहतः । अरक्षोहतः पन्थाः । अरक्षोहत इत्यरक्षः – हतः । पन्था यः । योऽग्नेः । अग्नेश्च । च सूर्यस्य । सूर्यस्य च ।

च सूर्यस्य । सूर्यस्य चक्षुः । चक्षुरा । आऽरुहम् । अरुहमग्नेः ।
अग्नेरक्ष्णः । अक्ष्णः कृनीनिकाम् । कृनीनिकामिति । इत्याह ।
आह यः । य एव । एवारक्षोहतः । अरक्षोहतः पन्थाः । अरक्षोहतः ।
इत्यरक्षः – हृतः । पन्थास्तम् । त्रण् समारोहति । समारोहित वाक् ।
समारोहतीति सम् – आरोहित । 48 (50/57)

TS. 6.1.7.4 - Kramam

वाग् वै। वा एषा। एषा यत्। यथ् सोमक्रयणी। सोमक्रयणी चित्। सोमक्रयणीति सोम – क्रयणी। चिदसि। असि मना। मनाऽसि । असीति । इत्याह । आह शास्ति । शास्त्येव । एवैनाम् । एनामेतत् । एतत् तस्मात् । तस्माच्छिष्टाः । शिष्टाः प्रजाः । प्रजा जायन्ते । प्रजा इति प्र – जाः । जायन्ते चित् । चिदसि । असीति । इत्याह । आह यत् । यद्धि । हि मनसा । मनसा चेतयते । चेतयते तत् । तद् वाचा । वाचा वदति । वदति मना । मनाऽसि । असीति । इत्याह । आह यत् । यद्धि । हि मनसा । मनसाऽभिगच्छति । अभिगच्छंति तत् । अभिगच्छतीत्यभि – गच्छंति । तत् करोति । करोति धीः । धीरसि । असीति । इत्याह । आह यत् । यद्धि ।

हि मनसा । मनसा ध्यायति । ध्यायति तत् । तद् वाचा । वाचा वदति । 49 (50/53) TS. 6.1.7.5 - Kramam वदित दक्षिणा । दक्षिणाऽसि । असीति । इत्याह । आह दक्षिणा । दक्षिणा हि । ह्येषा । एषा यज्ञिया । यज्ञियाऽसि । असीति । इत्याह । आह यज्ञियाम् । यज्ञियामेव । एवैनाम् । एनाम् करोति । करोति क्षत्रिया । क्षत्रियाऽसि । असीति । इत्याह । आह क्षत्रिया । क्षत्रिया हि । ह्येषा । एषाऽदितिः । अदितिरसि । अस्युभयतञ्जीर्ष्णी । उभयतं रशीर्ष्णीति । उभयतं रशीर्ष्णीत्युभयतः – शीर्ष्णी । इत्याह । आह यत् । यदेव । एवादित्यः । आदित्यः प्रायणीयः । प्रायणीयो यज्ञानाम् । प्रायणीय इति प्र – अयनीयः । यज्ञानामादित्यः । आदित्य उदयनीयः । उदयनीयस्तस्मात् । उदयनीय इत्युत् – अयनीयः । तस्मादेवम् । एवमाह । आह यत् । यदबद्धा । अबद्धा स्यात् । स्यादयता । अयता स्यात् । स्याद् यत् । यत् पदिबद्धा । पदिबद्धाऽनुस्तरणी । पदिबद्धेति पदि – बद्धा । अनुस्तरणी स्यात् । अनुस्तरणीत्यनु – स्तरणी । स्यात् प्रमायुकः ।

प्रमायुको यजमानः । प्रयायुक् इति प्र-मायुकः । यजमानः स्यात् । स्याद् यत् । 50 (50/56)

TS. 6.1.7.6 - Kramam

यत् कर्णगृहीता । कर्णगृहीता वार्त्रघ्नी । कर्णगृहीतेति कर्ण - गृहीता । वार्त्रघ्नी स्यात् । वार्त्रघ्नीति वार्त्र - घ्नी । स्याथ् सः । स वा । वाऽन्यम् । अन्यम् जिनीयात् । जिनीयात् तम् । तम् वा । वाऽन्यः । अन्यो जिनीयात् । जिनीयान् मित्रः । मित्रस्त्वा । त्वा पदि । पदि बद्ध्नातु । बद्ध्नात्विति । इत्याह । आह मित्रः । मित्रो वै । वै शिवः । शिवो देवानाम् । देवानाम् तेन । तेनैव । एवैनाम् । एनाम् पदि । पदि बद्ध्नाति । बद्ध्नाति पूषा । पूषाऽद्ध्वनः । अद्ध्वनः पातु । पात्विति । इत्याह । आहेयम् । इयम् ँवै । वै पूषा । पूषेमाम् । इमामेव । एवास्याः । अस्या अधिपाम् । अधिपामकः । अधिपामित्यधि – पाम् । अकः समष्ट्यै । समष्ट्या इन्द्राय । समष्ट्या इति सम् – अष्ट्यै । इन्द्रायाद्ध्यक्षाय । अद्ध्यक्षायेति । अद्ध्यक्षायेत्यधि – अक्षाय । इत्याह । आहेन्द्रम् ।

इन्द्रमेव । एवास्याः । अस्या अद्ध्यक्षम् । अद्ध्यक्षम् करोति । अद्ध्यक्षमित्यधि - अक्षम् । करोत्यनु । 51 (50/56) TS. 6.1.7.7 - Kramam अनु त्वा । त्वा माता । माता मन्यताम् । मन्यतामनु । अनु पिता । पितेति । इत्याह । आहानुमतया । अनुमतयैव । अनुमतयेत्यनु – मतया । एवैनया । एनया क्रीणाति । क्रीणाति सा । सा देवि । देवि देवम् । देवमच्छं । अच्छेहि । इहीति । इत्याह । आह देवी । देवी हि । ह्यंषा । एषा देवः । देवः सोमः । सोम इन्द्राय। इन्द्राय सोमम्। सोममिति। इत्याह। आहेन्द्राय। इन्द्राय हि। हि सोमः। सोम आह्रियते। आह्रियते यत्। आह्रियत इत्या – हियते । यदेतत् । एतद् यजुः । यजुर् न । न ब्रूयात् । ब्रूयात् पराची । पराच्येव । एव सोमक्रयणी । सोमक्रयणीयात् । सोमक्रयणीति सोम – क्रयणी । इयाद् रुद्रः । रुद्रस्त्वा । त्वा । आ वर्तयतु । वर्तयत्विति । इत्याह । आह रुद्रः । रुद्रो वै । वै क्रूरः । कूरो देवानाम् । 52 (50/53)

TS. 6.1.7.8 - Kramam ्। ॥ ॥ ॥ । देवानाम् तम् । तमेव । एवास्यै । अस्यै परस्तात् । परस्ताद् दधाति । दधात्यावृत्त्यै । आवृत्त्यै क्रूरम् । आवृत्त्या इत्या – वृत्त्यै । क्रूरमिव । इव वै। वा एतत्। एतत् करोति। करोति यत्। यद् रुद्रस्य। रुद्रस्य कीर्तयति । कीर्तयति मित्रस्य । मित्रस्य पथा । पथेति । इत्याह । आह शान्त्यै । शान्त्यै वाचा । वाचा वै । वा एषः । एष वि । वि क्रीणीते । क्रीणीते यः । यः सोमक्रयण्या । सोमक्रयण्या स्वस्ति । सोमक्रयण्येति सोम – क्रयण्या । स्वस्ति सोमसखा । सोमसखा पुनः । सोमसखेति सोम – सखा । पुनरा । एहिं । इहि सह । सह रय्या । रय्येति । इत्याह । आह वाचा । वाचैव । एव विक्रीय । विक्रीय पुनः । विक्रीयेति वि – क्रीय । पुनरात्मन्न् । आत्मन् वाचम् । वाचम् धत्ते । धत्तेऽनुपदासुका । अनुपदासुकाऽस्य । अनुपदासुकेत्यनुप – दासुका । अस्य वाक् । वाग् भवति । भवति यः । य एवम् । एवम् वैदं ( ) । वेदेति वेदं ॥ 53 (50/55) (सतनुम् – विष्णव इत्याह – समारोहति – ध्यायति तद् वाचा – यजमानः स्यात् – करोति – क्रूरो – वेद) (A7)

TS. 6.1.8.1 - Kramam षट् पदानि । पदान्यनु । अनु नि । नि क्रामित । क्रामित षडहम् । षडहम् वाक् । षडहमितिं षट् – अहम् । वाङ् न । नाति । अति वदति । वदत्युत । उत सम्वथ्सरस्य । सम्वथ्सरस्यायने । सम्वथ्सरस्येति सम् – वथ्सरस्य । अयने यावती । यावत्येव । एव वाक् । वाक् ताम् । तामवं । अवं रुन्धे । रुन्धे सप्तमे । सप्तमे पदे । पदे जुंहोति । जुहोति सप्तपदा । सप्तपदा शक्वरी । सप्तपदेति सप्त – पदा । शक्वरी पशवः । पशवः शक्वरी । शक्वरी पशून् । पशूनेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे सप्त । सप्त ग्राम्याः । ग्राम्याः पशवः । पशवः सप्त । सप्तारण्याः । आरण्याः सप्त । सप्त छन्दार्स्स । छन्दार्स्युभयस्य । उभयस्यावरुद्ध्यै । अवरुद्ध्यै वस्वी । अवरुद्ध्या इत्यव-रुद्ध्यै । वस्व्यंसि । असि रुद्रा । रुद्राऽसि । असीति । इत्याह । आह रूपम् । रूपमेव । एवास्याः । अस्या एतत् । एतन् महिमानम् । महिमानम् ँव्याचष्टे । 54 (50/54)

TS. 6.1.8.2 - Kramam व्याचष्टे बृहस्पतिः । व्याचष्ट इति वि – आचष्टे । बृहस्पतिस्त्वा । त्वा सुम्ने । सुम्ने रण्वतु । रण्वत्विति । इत्याह । आह ब्रह्म । ब्रह्म वै। वै देवानाम्। देवानाम् बृहस्पतिः। बृहस्पतिर् ब्रह्मणा। ब्रह्मणैव । एवास्मै । अस्मै पशून् । पशूनव । अव रुन्धे । रुन्धे रुद्रः । रुद्रो वसुभिः । वसुभिरा । वसुभिरिति वसु – भिः । आ चिकेतु । चिकेत्विति । इत्याह । आहावृत्त्यै । आवृत्त्यै पृथिव्याः । आवृत्त्या इत्या – वृत्त्यै । पृथिव्यास्त्वा । त्वा मूर्द्धन्न । मूर्द्धन्ना । आ जिंधर्मि । जिंधर्मि देवयजने । देवयजन इति । देवयजन इति देव – यजने । इत्याह । आह पृथिव्याः । पृथिव्या हि । ह्येषः । एष मूर्द्धा । मूर्द्धा यत् । यद् देवयजनम् । देवयजनमिडायाः । देवयजनमिति देव – यजनम् । इडायाः पदे । पद इति । इत्याह । आहेडायै। इडायै हि। ह्येतत्। एतत् पदम्। पदम् ँयत्। यथ् सोमक्रयण्यै । सोमक्रयण्यै घृतवति । सोमक्रयण्या इति सोम - क्रयण्यै । घृतवति स्वाहा । घृतवतीति घृत - वति । स्वाहेति । 55 (50/57)

TS. 6.1.8.3 - Kramam

इत्याह । आह यत् । यदेव । एवास्मै । अस्मै पदात् । पदाद् घृतम् । घृतमपींड्यत । अपींड्यत तस्मात् । तस्मादेवम् । एवमाह । आह यत् । यदद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युरनग्नौ । अनग्नावाहुतिम् । आहुं तिम् जुहुयात् । आहुं तिमित्या – हुतिम् । जुहुयादन्धः । अन्धोऽद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युः स्यात् । स्याद् रक्षाण्सि । रक्षाण्सि यज्ञम् । यज्ञ ए हन्युः । हन्युर् हिरण्यम् । हिरण्यमुपास्य । उपास्य जुहोति । उपास्येत्युप – अस्य । जुहोत्यग्निवति । अग्निवत्येव । अग्निवतीत्यंग्नि – वति । एव जुहोति । जुहोति न । नान्धः । अन्धोऽद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युर् भवति । भवति न । न यज्ञम् । यज्ञङ् रक्षा ्ंसि । रक्षा ्ंसि घनन्ति । घनन्ति काण्डें काण्डे । काण्डें काण्डे वै। काण्डेकाण्ड इति काण्डे – काण्डे। वै क्रियमाणे। क्रियमाणे यज्ञम् । यज्ञण् रक्षाण्सि । रक्षाण्सि जिघाण्सन्ति । जिघा एसन्ति परिलिखितम् । परिलिखित ए रक्षः । परिलिखितमिति परि - लिखितम् । रक्षः परिलिखिताः । परिलिखिता अरातयः । परिलिखिता इति परि – लिखिताः । अरातय इति । इत्याह ।

आह रक्षसाम् । रक्षसामपहत्यै । अपहत्या इदम् । अपहत्या इत्यप – हत्यै । 56 (50/57) TS. 6.1.8.4 - Kramam इदमहम् । अहर् रक्षसः । रक्षसो ग्रीवाः । ग्रीवा अपि । अपि कृन्तामि । कृन्तामि यः । योऽस्मान् । अस्मान् द्वेष्टि । द्वेष्टि यम् । यम् च । च वयम् । वयम् द्विष्मः । द्विष्म इति । इत्याह । आह द्वौ । द्वौ वाव । वाव पुरुषौ । पुरुषौ यम् । यम् च । चैव । एव द्वेष्टि । द्वेष्टि यः । यश्चं । चैनम् । एनम् द्वेष्टि । द्वेष्टि तयोः । तयोरेव । एवानन्तरायम् । अनन्तरायम् ग्रीवाः । अनन्तरायमित्यनन्तः-आयम् । ग्रीवाः कृन्ति । कृन्ति पश्वः । पश्वो वै । वै सोमक्रयण्यै । सोमक्रयण्यै पदम् । सोमक्रयण्या इति सोम – क्रयण्यै । पदम् ँयावत्त्मूतम् । यावत्त्मूत्र सम् । यावत्त्मूतिमिते यावत् – त्मूतम् । सम् वपति । वपति पशून् । पशूनेव । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्धेऽस्मे । अस्मे रायः । अस्मे इत्यस्मे । राय इति । इति सम् । सम् वपति । वपत्यात्मानम् । आत्मानमेव । एवाद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युः पशुभ्यः । 57 (50/54)

TS. 6.1.8.5 - Kramam पशुभ्यो न । पशुभ्य इति पशु-भ्यः । नान्तः । अन्तरेति । एति त्वे । त्वे रायः । त्वे इति त्वे । राय इति । इति यजमनाय । यजमानाय प्र । प्र यच्छति । यच्छति यजमाने । यजमान एव । एव रयिम् । रियम् दंधाति । दंधाति तोते । तोते रायः । राय इति । इति पिलियै । पित्रया अर्द्धः । अर्द्धो वै । वा एषः । एष आत्मनः । आत्मनो यत् । यत् पत्नी । पत्नी यथा । यथा गृहेषु । गृहेषु निधत्ते । निधत्ते तादृक् । निधत्त इति नि – धत्ते । तादृगेव । एव तत् । तत् त्वष्टीमती । त्वर्षीमती ते । ते सपेय । सपेयेति । इत्याह । आह त्वष्टा । त्वष्टा वै । वै पंशूनाम् । पशूनाम् मिथुनानाम् । मिथुनानां एं रूपकृत् । रूपकृद् रूपम् । रूपकृदिति रूप – कृत् । रूपमेव । एव पशुषु । पशषु दधाति । दधात्यस्मै । अस्मै वै । वै लोकाय । लोकाय गार्.हंपत्यः । गार्.हंपत्य आ । गार्.हंपत्य इति गार्.हं – पत्यः । आ धीयते () । धीयतेऽमुष्मैं । अमुष्मां आहवनीयः । आहवनीयो यत् । आहवनीय इत्या-हवनीयः । यद् गार्.हपत्ये । गार्.हपत्य उपवपेत ।

गार्.हंपत्य इति गार्.हं – पत्ये । उपवपेदस्मिन्न् । उपवपेदित्यूप – वपेत् । अस्मिन् ँलोके । लोके पशुमान् । पशुमान्थ् स्यात् । पशुमानिति पशु – मान् । स्याद् यत् । यदाहवनीये । आहवनीयेऽमुष्मिन्न् । आहवनीय इत्या – हवनीये । अमुष्मिन् ँलोके । लोके पशुमान् । पशुमान्थ् स्यात् । पशुमानिति पशु – मान् । स्यादुभयोः । उभयोरुप । उप वपति । वपत्युभयोः । उभयोरेव । एवैनम् । एनम् ँलोकयोः । लोकयोः पशुमन्तम् । पशुमन्तम् करोति । पशुमन्तमिति पशु – मन्तम् । करोतीति करोति ॥ 58 (74/86) (महिमान ७ – स्वाहा – ऽपहत्या – अध्वर्यु – धींयते – चतुर्वि ्शतिश्च) (A8) <u>TS. 6.1.9.1 - Kramam</u> ब्रह्मवादिनों वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति विचित्यः । विचित्यः सोमा(3)ः । विचित्य इति वि – चित्यः । सोमा(3) न । न विचित्या(3)ः । विचित्या(3) इति । विचित्या(3) इति वि – चित्या (3)ः । इति सोमः । सोमो वै । वा ओषधीनाम् ।

www.vedavms.in

ओषधीना ए राजा । राजा तस्मिन्न् । तस्मिन्. यत् । यदापन्नम् । आपन्नम् ग्रसितम् । आपन्नमित्या – पन्नम् । ग्रसितमेव । एवास्य । अस्य तत् । तद् यत् । यद् विचिनुयात् । विचिनुयाद् यथा । विचिनुयादितिं वि – चिनुयात् । यथाऽऽस्यात् । आस्याद् ग्रसितम् । ग्रसितम् निष्खिदति । निष्खिदति तादुक् । निष्खिदतीति निः – खिदति । तादृगेव । एव तत् । तद् यत् । यन् न । न विचिनुयात् । विचिनुयाद् यथा । विचिनुयादिति वि – चिनुयात् । यथाऽक्षत्र् । अक्षत्रापत्रम् । आपत्रम् वधावति । आपन्नमित्या – पन्नम् । विधावति तादृक् । विधावतीति वि-धावति । तादृगेव । एव तत् । तत् क्षोधुकः । क्षोधुकोऽद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युः स्यात् । स्यात् क्षोधुंकः । क्षोधुंको यजमानः । यजमानः सोमविक्रयित्र् । सोमविक्रयिन्थ् सोमम् । सोमविक्रयित्रिति सोम-विक्रयिन्न् । सोमं रं शोधय । शोधयेति । इत्येव । एव ब्रूयात् । ब्रूयाद् यदि । यदीतरम् । इतरम् ँयदि । 59 (50/60)

TS. 6.1.9.2 - Kramam यदीतरम् । इतरमुभयेन । उभयेनैव । एव सोमविक्रयिणम् । सोमविक्रयिणमर्पयति । सोमविक्रयिणमिति सोम – विक्रयिणम् । ा ॥ ॥ अर्पयति तस्मात् । तस्माथ् सोमविक्रयी । सोमविक्रयी क्षोधुकः । सोमविक्रयीति सोम – विक्रयी । क्षोधुंकोऽरुणः । अरुणो हं । हस्म । स्माह । आहौपवेशिः । औपवेशिः सोमक्रयणे । औपवेशिरित्यौप – वेशिः । सोमक्रयण एव । सोमक्रयण इति सोम – क्रयणे । एवाहम् । अहम् तृतीयसवनम् । तृतीयसवनमव । तृतीयसवनमिति तृतीय – सवनम् । अवं रुन्धे । रुन्ध इति । इति पशूनाम् । पशूनाम् चर्मन्न् । चर्मन् मिमीते । मिमीते पशून् । पशूनेव । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्धे पश्चवः । पश्चवो हि । हि तृतीयम् । तृतीय ए सवनम् । सवनम् यम् । यम् कामयेत । कामयेतापशुः । अपशुः स्यात् । स्यादिति । इत्यृक्षतः । ऋक्षतस्तस्य । तस्य मिमीत । मिमीतर्क्षम् । ऋक्षम् ँवै । वा अपशव्यम् । अपशव्यमपशुः । अपशुरेव । एव भवति ।

भवति यम् । यम् कामयेत । कामयेत पशुमान् । पशुमान्थ् स्यात् । पशुमानिति पशु – मान् । स्यादिति । 60 (50/56) TS. 6.1.9.3 - Kramam इति लोमतः । लोमतस्तस्य । तस्य मिमीत । मिमीतैतत् । एतद् वै । वै पंशूनाम् । पशूना ए रूपम् । रूप ए रूपेणं । रूपेणैव । एवास्मैं । अस्मै पशून् । पशूनवं । अवं रुन्धे । रुन्धे पशुमान् । पशुमानेव । पशुमानिति पशु – मान् । एव भवति । भवत्यपाम् । अपामन्ते । अन्तें क्रीणाति । क्रीणाति सरसम् । सरसमेव । सरसमिति स – रसम् । एवैनम् । एनम् क्रीणाति । क्रीणात्यमात्यः । अमात्योऽसि । असीति । इत्याह । आहामा । अमैव । एवैनम् । एनम् कुरुते । कुरुते शुक्रः । शुक्रस्ते । ते ग्रहः । ग्रह इति । इत्याह । आह शुक्रः । शुक्रो हि । ह्यस्य । अस्य ग्रहः । ग्रहोऽनसा । अनसाऽच्छं । अच्छं याति । याति महिमानम् । महिमानमेव । एवास्य । अस्याच्छ । अच्छ याति । यात्यनसा । अनसाऽच्छ । 61 (50/52)

TS. 6.1.9.4 - Kramam ा । । । । अच्छ याति । याति तस्मात् । तस्मादनोवाह्यम् । अनोवाह्य•् समे । अनोवाह्यमित्यनः – वाह्यम् । समे जीवनम् । जीवनम् यत्र । यत्र खलुं। खलु वै। वा एतम्। एत ए शीर्ष्णा। शीर्ष्णा हरन्ति। हरन्ति तस्मात् । तस्माच्छीर्.षहार्यम् । शीर्.षहार्यम् गिरौ । शीर्.षहार्यमिति शीर्.ष – हार्यम् । गिरौ जीवनम् । जीवनमभि । अभि त्यम् । त्यम् देवम् । देव एं सवितारम् । सवितारमिति । इत्यतिच्छन्दसा । अतिच्छन्दसर्चा । अतिच्छन्दसेत्यति – छन्दसा । ऋचा मिमीते । मिमीतेऽतिच्छन्दाः । अतिच्छन्दा वै । अतिच्छन्दा इत्यति – छन्दाः । वै सर्वाणि । सर्वाणि छन्दा एंसि । छन्दा एंसि सर्वेभिः । सर्वेभिरेव । एवैनम् । एनम् छन्दोभिः । छन्दोभिर् मिमीते । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः। मिमीते वर्ष्म । वर्ष्म वै। वा एषा। एषा छन्दसाम्। छन्दसाम् ँयत् । यदितच्छन्दाः । अतिच्छन्दा यत् । अतिच्छन्दा इत्यति – छन्दाः । यदतिच्छन्दसा । अतिच्छन्दसर्चा । अतिच्छन्दसेत्यति – छन्दसा । ऋचा मिमीते । मिमीते वर्ष्म । वर्ष्मैव । एवैनम् । एन ए समानानाम् । समानानाम् करोति ।

करोत्येकयैकया । एकयैकयोथ्सर्गम् । एकयैकयेत्येकया – एकया । उथ्सर्गम् मिमीते । उथ्सर्गमित्युत् – सर्गम् । 62 (50/59) TS. 6.1.9.5 - Kramam मिमीतेऽयातयाम्नियायातयाम्निया । अयातयाम्नियायातयाम्नियैव । अयातयाम्नियायातयाम्नियेत्ययातयाम्निया – अयातयाम्निया । एवैनम् । एनम् मिमीते । मिमीते तस्मात् । तस्मान् नानावीर्याः । नानावीर्या अङ्गुलयः । नानावीर्या इति नाना – वीर्याः । अङ्गुलयः सर्वासु । सर्वास्वङ्गुष्ठम् । अङ्गुष्ठमुपं । उप नि । नि गृह्णाति । गृह्णाति तस्मात् । तस्माथ् समावद्वीर्यः । समावद्वीर्योऽन्याभिः । समावद्वीर्य इति समावत् – वीर्यः । अन्याभिरङ्गुलिभिः । अङ्गुलिभिस्तस्मात् । अङ्गुलिभिरित्यङ्गुलि – भिः । तस्माथ् सर्वाः । सर्वा अनु । अनु सम् । सम् चरति । चरति यत् । यथ् सह । सह सर्वाभिः । सर्वाभिर् मिमीत । मिमीत स७्विष्टाः । स्चित्रलेष्टा अङ्गुलयः । स्चित्रलेष्टा इति सम् – त्रिलष्टाः । अङ्गुलयो जायेरत्न् । जायेरत्नैकयैकया । एकयैकयोथ्सर्गम् । एकयैकयेत्येकया – एकया । उथ्सर्गम् मिमीते ।

उथ्सर्गमित्युत् – सर्गम् । मिमीते तस्मात् । तस्माद् विभक्ताः । विभक्ता जायन्ते । विभक्ता इति वि – भक्ताः । जायन्ते पञ्च । पञ्च कृत्वः । कृत्वो यजुषा । यजुषा मिमीते । मिमीते पञ्चाक्षरा । पञ्चाक्षरा पङ्किः । पञ्चाक्षरेति पञ्च–अक्षरा । पङ्किः पाङ्कः । पाङ्कों यज्ञः । यज्ञो यज्ञम् । यज्ञमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे पञ्च । पञ्च कृत्वः । कृत्वस्तूष्णीम् । तूष्णीम् दश । 63 (50/59) TS. 6.1.9.6 - Kramam दश सम् । सम् पद्यन्ते । पद्यन्ते दशाक्षरा । दशाक्षरा विराट् । दशाक्षरेति दशं – अक्षरा । विराडन्नम् । विराडिति वि – राट् । । अन्नम् विराट् । विराड् विराजा । विराडिति वि – राट् । विराजैव । विराजेति वि – राजा । एवान्नाद्यम् । अन्नाद्यमव । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । अवं रुन्धे । रुन्धे यत् । यद् यजुषा । यजुषा मिमीते । मिमीते भूतम् । भूतमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे यत्। यत् तूष्णीम्। तूष्णीम् भविष्यत्। भविष्यद् यत्। यद् वै। वै तावान् । तावानेव । एव सोमः । सोमः स्यात् । स्याद् यावन्तम् । यावन्तम् मिमीते । मिमीते यजमानस्य । यजमानस्यैव । एव स्यात् ।

स्यान न । नापि । अपि सदस्यानाम् । सदस्यानाम् प्रजाभ्यः । प्रजाभ्यस्त्वा । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । त्वेति । इत्युप । उप सम् । समूहति । ऊहति सदस्यान् । सदस्यानेव । एवान्वाभजति । अन्वाभजति वाससा । अन्वाभजतीत्यं नु । आभजति । वाससोप । उप नहाति । नहाति सर्वदेवत्यम् । सर्वदेवत्यम् ँवै ( ) । सर्वदेवत्यमिति सर्व – देवत्यम् । वै वासः । 64 (50/58) TS. 6.1.9.7 - Kramam वासः सर्वाभिः । सर्वाभिरेव । एवैनम् । एनम् देवताभिः । देवताभिः सम् । समर्द्धयति । अर्द्धयति पश्वः । पश्वो वै । वै सोमः । सोमः प्राणाय । प्राणाय त्वा । प्राणायेति प्र – अनाय । त्वेति । इत्युप । उप नह्यति । नह्यति प्राणम् । प्राणमेव । प्राणमिति प्र – अनम् । एव पशुषु । पशुषु दधाति । दधाति व्यानाय । व्यानाय त्वा । व्यानायेति वि – अनाय । त्वेति । इत्यनु । अनु शृन्थति । शृन्थति व्यानम् । व्यानमेव । व्यानमिति वि – अनम् । एव पशुषु । पशुषु दधाति । दधाति तस्मात् । तस्माथ् स्वपन्तम् ।

स्वपन्तम् प्राणाः । प्राणा न । प्राणा इति प्र – अनाः । न जहति । जहतीति जहति ॥ 65 (33/38) ्र (इतरम् – पशुमान्थ् स्याद् – यात्यनसो – थ्सर्गम् – तूष्णी*्* – , सर्वदेवत्यम् वै – त्रयस्त्रिङ्शच्च) (A9) TS. 6.1.10.1 - Kramam यत् कलया । कलया ते । ते शफेन । शफेन ते । ते क्रीणानि । क्रीणानीति । इति पर्णत । पर्णतागोअर्घम् । अगोअर्घ 🗸 सोमम् । अगोअर्घमित्यगो – अर्घम् । सोमम् कुर्यात् । कुर्यादगोअर्घम् । अगोअर्घम् "यजमानम् । अगोअर्घमित्यगो – अर्घम् । यजमानमगोअर्घम् । अगोअर्घमद्ध्वर्युम् । अगोअर्घमित्यगो-अर्घम् । अद्ध्वर्युम् गोः । गोस्तु । तु महिमानम् । महिमानम् न । नाव । अव तिरेत् । तिरेद् गवा । गवा ते । ते क्रीणानि । क्रीणानीति । इत्येव । एव ब्रूयात् । ब्रूयाद् गोअर्घम् । गोअर्घमेव । गोअर्घमिति गो – अर्घम्। एव सोमम्। सोमम् करोति। करोति गोअर्घम्। गोअर्घम् यजमानम् । गोअर्घमिति गो – अर्घम् । यजमानम् गोअर्घम् । गोअर्घमद्ध्वर्युम् । गोअर्घमिति गो – अर्घम् ।

अद्ध्वर्युम् न । न गोः । गोर् महिमानम् । महिमानमव । अव तिरति । तिरत्यजया । अजया क्रीणाति । क्रीणाति सतपसम् । संतपसमेव । संतपसमिति स-तपसम् । एवैनम् । एनम् क्रीणाति । क्रीणाति हिरण्येन । हिरण्येन क्रीणाति । क्रीणाति सशुंक्रम् । सशुक्रमेव । सशुक्रमिति स – शुक्रम् । एवैनम् । 66 (50/58) TS. 6.1.10.2 - Kramam एनम् क्रीणाति । क्रीणाति धेन्वा । धेन्वा क्रीणाति । क्रीणाति साशिरम् । साशिरमेव । साशिरमिति स – आशिरम् । एवैनम् । एनम् क्रीणाति । क्रीणात्यृषभेणं । ऋषभेणं क्रीणाति । क्रीणाति सेन्द्रम् । सेन्द्रमेव । सेन्द्रमिति स – इन्द्रम् । एवैनम् । एनम् क्रीणाति । क्रीणात्यनडुहा । अनडुहा क्रीणाति । क्रीणाति वह्निः । वहिर् वै । वा अनड्वान् । अनड्वान् वहिना । वहिनैव । एव वहि । वहि यज्ञस्य । यज्ञस्य क्रीणाति । क्रीणाति मिथुनाभ्याम् । मिथुनाभ्याम् क्रीणाति । क्रीणाति मिथुनस्य । मिथुनस्यावरुद्ध्यै । अवरुद्ध्यै वासंसा । अवरुद्ध्या इत्यवं – रुद्ध्यै । वासंसा क्रीणाति । क्रीणाति सर्वदेवत्यम् । सर्वदेवत्यम् ँवै ।

सर्वदेवत्यमिति सर्व – देवत्यम् । वै वासः । वासः सर्वाभ्यः । ॥ ॥ ॥ सर्वाभ्य एव । एवैनम् । एनम् देवताभ्यः । देवताभ्यः क्रीणाति । क्रीणाति दश । दश सम् । सम् पद्यन्ते । पद्यन्ते दशाक्षरा । दशाक्षरा विराट् । दशाक्षरेति दशं – अक्षरा । विराडन्नम् । विराडिति वि – राट्। अन्नम् विराट्। विराड् विराजां। विराडिति वि – राट्। विराजैव । विराजेति वि – राजा । एवान्नाद्यम् । अन्नाद्यमव । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । अवं रुन्धे । रुन्धे तपसः । 67 (50/59) TS. 6.1.10.3 - Kramam तपसस्तनूः । तनूरसि । असि प्रजापतेः । प्रजापतेर् वर्णः । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । वर्ण इति । इत्याह । आह पशुभ्यः । पशुभ्य एव । पशुभ्य इति पशु – भ्यः । एव तत् । तदद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युर् नि । नि हुंते । हुत आत्मनः । आत्मनोऽनावस्काय । अनाव्रस्काय गच्छति । अनाव्रस्कायेत्यना – व्रस्काय । गच्छति श्रियम् । श्रियम् प्र । प्र पशून् । पशूनाप्नोति । आप्नोति यः । य एवम्। एवम् वैद। वेद शुक्रम्। शुक्रम् ते। ते शुक्रेण।

शुक्रेणं क्रीणामि । क्रीणामीति । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव । यथायजुरितिं यथा – यजुः । एवैतत् । एतद् देवाः । देवा वै । वै येन । येन हिरण्येन । हिरण्येन सोमम् । सोममक्रीणन्न् । अक्रीणन् तत् । तदभीषहा । अभीषहा पुनः । अभीषहेत्यभि–सहा । पुनरा। आऽददत। अददत कः। को हि। हि तेजसा। तेजसा विक्रेष्यते । विक्रेष्यत इति । विक्रेष्यत इति वि – क्रेष्यते । इति येन । येन हिरण्येन । हिरण्येन सोमम् । 68 (50/56) TS. 6.1.10.4 - Kramam सोमम् क्रीणीयात् । क्रीणीयात् तत् । तदभीषहा । अभीषहा पुनः । अभीषहेत्यभि-सहा । पुनरा । आ ददीत । ददीत तेजः । तेज एव । एवात्मन्न । आत्मन् धत्ते । धत्तेऽस्मे । अस्मे ज्योतिः । अस्मे इत्यस्मे । ज्योतिः सोमविक्रयिणि । सोमविक्रयिणि तमः । सोमविक्रयिणीतिं सोम – विक्रयिणि । तम इति । इत्याह । आह ज्योतिः । ज्योतिरेव । एव यजमाने । यजमाने दधाति । दधाति तमसा । तमसा सोमविक्रयिणम् । सोमविक्रयिणमर्पयति । सोमविक्रयिणमिति सोम – विक्रयिणम् । अर्पयति यत् ।

यदनुपग्रथ्य । अनुपग्रथ्य हन्यात् । अनुपग्रथ्येत्यनुप – ग्रथ्य । हन्याद् दन्दशूकाः । दन्दशूकास्ताम् । ताल् समाम् । समाल् सर्पाः । सर्पाः स्युः । स्युरिदम् । इदमहम् । अह ए सर्पाणाम् । सर्पाणाम् दन्दशूकानाम् । दन्दशूकानाम् ग्रीवाः । ग्रीवा उप । उप ग्रथ्नामि । ग्रथ्नामीति । इत्याह । आहादन्दशूकाः । अदन्दशूकास्ताम् । ता ए समाम् । समा एं सर्पाः । सर्पा भवन्ति । भवन्ति तमसा । तमसा सोमविक्रयिणम् । सोमविक्रयिणम् वैद्ध्यति । सोमविक्रयिणमितिं सोम – विक्रयिणम् । विद्ध्यति स्वानं ()। स्वान भ्राज। 69 (50/56) TS. 6.1.10.5 - Kramam भ्राजेति । इत्याह । आहैते । एते वै । वा अमुष्मिन् ँलोके । लोके सोमम् । सोममरक्षन्न् । अरक्षन् तेभ्यः । तेभ्योऽधि । अधि सोमम् । सोममा । आऽहरत्न् । अहरन्. यत् । यदेतेभ्यः । एतेभ्यः सोमक्रयणान् । सोमक्रयणान् न । सोमक्रयणानिति सोम – क्रयणान् । नानुदिशेत् । अनुदिशेदक्रीतः । अनुदिशेदित्यनु – दिशेत् । अक्रीतोऽस्य । अस्य सोमः ।

www.vedavms.in

TS. 6.1.11.1 - Kramam

वारुणो वै । वै क्रीतः । क्रीतः सोमः । सोम् उपनद्धः । उपनद्धो । सिन्नः । उपनद्धं इत्युप – नद्धः । मिन्नो नः । न आ । एहि । इहि सुमिन्नधाः । सुमिन्नधा इति । सुमिन्नधा इति सुमिन्न – धाः । इत्याह । आह ज्ञान्त्यै । ज्ञान्त्या इन्द्रस्य । इन्द्रस्योरुम् । ऊरुमा । आ विज्ञ । विज्ञ दक्षिणम् । दक्षिणमिति । इत्याह । आह देवाः ।

देवा वै । वै यम् । य ्सोमम् । सोममक्रीणत्र् । अक्रीणन् तम् । तमिन्द्रस्य । इन्द्रस्योरौ । उरौ दक्षिणे । दक्षिण आ । आऽसादयन्न् । असादयन्नेषः । एष खलुं । खलु वै । वा एतर्.हिं । एतर्.हीन्द्रः । इन्द्रो यः । यो यजते । यजते तस्मात् । तस्मादेवम् । एवमाह । आहोत् । उदायुषा । आयुषा स्वायुषा । स्वायुषेति । स्वायुषेति स् – आयुषा । इत्याह । आह देवताः । देवता एव । एवान्वारभ्य । अन्वारभ्योत् । अन्वारभ्येत्यम् – आरभ्यं । उत् तिष्ठति । 71 (50/54) <u>TS. 6.1.11.2 - Kramam</u> तिष्ठत्युरु । उर्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमनु । अन्विहि । इहीति । इत्याह । आहान्तरिक्षदेवत्यः । अन्तरिक्षदेवत्यो हि । अन्तरिक्षदेवत्य इत्यन्तरिक्ष – देवत्यः । ह्यंतर्.हि । एतर्.हि सोमः । सोमोऽदित्याः । अदित्याः सदः । सदोऽसि । अस्यदित्याः । अदित्याः सदः । सद आ। आ सीद। सीदेति। इत्याह। आह यथायजुः। यथायजुरेव । यथायजुरिति यथा – यजुः । एवैतत् । एतद् वि । वि वै । वा एनम् । एनमेतत् । एतदर्द्धयति । अर्द्धयति यत् । यद् वारुणम् । वारुण एं सन्तम् । सन्तम् मैत्रम् । मैत्रम् करोति ।

करोति वारुण्या । वारुण्यर्चा । ऋचा ऽऽ सादयति । आ सादयति । सादयति स्वया । स्वयैव । एवैनम् । एनम् देवतया । देवतया सम् । समर्द्धयति । अर्द्धयति वाससा । वाससा पर्यानह्यति । पर्यानह्यति । सर्वदेवत्यम् । पर्यानह्यतीति परि – आनह्यति । सर्वदेवत्यम् ँवै । सर्वदेवत्यम् । पर्यानह्यतीति परि – आनह्यति । सर्वदेवत्यम् ँवै । सर्वदेवत्यमिति सर्व – देवत्यम् । वै वासः । वासः सर्वाभिः । सर्वाभिरेव । एवैनम् । ७० (५०/५४)

TS. 6.1.11.3 - Kramam

एनम् देवताभिः । देवताभिः सम् । समर्खयति । अर्खयत्यथो ।

अथो रक्षसाम् । अथो इत्यथो । रक्षसामपहत्यै । अपहत्यै वनेषु ।

अपहत्या इत्यप – हृत्यै । वनेषु वि । व्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम्

ततान । ततानेति । इत्याह । आह् वनेषु । वनेषु हि । हि वि ।

व्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् ततान । ततान वाजम् । वाजमर्वथ्सु ।

अर्वथ्स्वित । अर्वथ्स्वत्यर्वत् – सु । इत्याह । आह् वाजम् ।

वाज ं हि । ह्यर्वथ्सु । अर्वथ्सु पयः । अर्वथ्स्वत्यर्वत् – सु ।

पयो अध्नियासु । अध्नियास्विति । इत्याह । आह पयः । पयो हि ।

. ह्यि घिनयासुं । अघ्नियासुं हृथ्सु । हृथ्सु क्रतुंम् । हृथ्स्विति हृत् – सु । क्रतुमिति । इत्याह । आह हथ्सु । हथ्सु हि । हथ्स्विति हत् – सु । हि क्रतुम् । क्रतुम् ँवरुणः । वरुणो विक्षु । विक्ष्वग्निम् । अग्निमिति । इत्याह । आह वरुणः । वरुणो हि । हि विक्षु । विक्ष्विग्निम् । अग्निम् दिवि । दिवि सूर्यम् । सूर्यमिति । 73 (50/56) TS. 6.1.11.4 - Kramam इत्याह । आह दिवि । दिवि हि । हि सूर्यम् । सूर्य 🗸 सोमम् । सोममद्रौ । अद्राविति । इत्याह । आह ग्रावाणः । ग्रावाणो वै । वा अद्रयः । अद्रयस्तेषु । तेषु वै । वा एषः । एष सोमम् । सोमम् दधाति । दधाति यः । यो यजते । यजते तस्मात् । तस्मादेवम् । एवमाह । आहोत् । उदु । उत्यम् । त्यम् जातवेदसम् । जातवेदसमिति । जातवेदसमिति जात – वेदसम् । इति सौर्या । सौर्यर्चा । ऋचा कृष्णाजिनम् । कृष्णाजिनम् प्रत्यानहाति । कृष्णाजिनमितिं कृष्ण – अजिनम् । प्रत्यानहाति रक्षसाम् । प्रत्यानह्यतीति प्रति – आनह्यति । रक्षसामपहत्यै । अपहत्या उस्रौ । अपहत्या इत्यप – हत्यै । उस्रावा । एतम् । इतम् धूर्.षाहौ ।

धूर्.षाहाविति । धूर्.षाहाविति धूः-साहौ । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव । यथायजुरिति यथा – यजुः । एवैतत् । एतत् प्र । प्र च्यवस्व । च्यवस्व भुवः । भुवस्पते । पत इति । इत्याह । आह भूतानाम् । भूताना ए हि । ह्येषः । 74 (50/56) TS. 6.1.11.5 - Kramam एष पतिः । पतिर् विश्वानि । विश्वान्यभि । अभि धामानि । धामानीति । इत्याह । आह विश्वानि । विश्वानि हि । ह्येषः । एषोऽभि । अभि धामानि । धामानि प्रच्यवते । प्रच्यवते मा । प्रच्यवत इति प्र – च्यवते । मा त्वा । त्वा परिपरी । परिपरी विदत् । परिपरीति परि – परी । विददिति । इत्याह । आह यत् । यदेव । एवादः । अदः सोमम् । सोममाहियमाणम् । आहियमाणम् गन्धर्वः । आहियमाणमित्या – हियमाणम् । गन्धर्वो विश्वावसुः । विश्वावसु पर्यमुष्णात् । विश्वावसुरिति विश्व – वसुः । पर्यमुष्णात् तस्मात् । पर्यमुंष्णादिति परि – अमुष्णात् । तस्मादेवम् । एवमाह । आहापरिमोषाय । अपरिमोषाय यजमानस्य ।

अपरिमोषायेत्यपरि - मोषाय । यजमानस्य स्वस्त्ययनी । स्वस्त्ययन्यसि । स्वस्त्ययनीति स्वस्ति-अयनी । असीति । इत्याह । आह यजमानस्य । यजमानस्यैव । एवैषः । एष यज्ञस्य । यज्ञस्यान्वारम्भः । अन्वारम्भोऽनवच्छित्त्यै । अन्वारम्भ इत्यनु – आरम्भः । अनवच्छित्त्यै वरुणः । अनवच्छित्त्या इत्यनव - छित्त्यै । वरुणो वै । वा एषः । एष यजमानम् । यजमानमभि । अभ्या । ऐति । एति यत् । यत् क्रीतः । 75 (50/59) TS. 6.1.11.6 - Kramam क्रीतः सोमः । सोम उपनद्धः । उपनद्धो नमः । उपनद्ध इत्युप-नद्धः । नमो मित्रस्य । मित्रस्य वरुणस्य । वरुणस्य चक्षसे । चक्षंस इति । इत्याह । आह ज्ञान्त्यै । ज्ञान्त्या आ । आ सोमम् । सोमम् वहन्ति । वहन्त्यग्निना । अग्निना प्रति । प्रति तिष्ठते । तिष्ठते तौ । तौ सम्भवन्तौ । सम्भवन्तौ यजमानम् । सम्भवन्ताविति सम् – भवन्तौ । यजमानमभि । अभि सम् । सम्भवतः । भवतः पुरा । पुरा खलु । खलु वाव । वावैषः । एष मेधाय । मेधायात्मानम् । आत्मानमारभ्यं । आरभ्यं चरति । आरभ्येत्या–रभ्यं ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 6.1)

```
चरति यः । यो दींक्षितः । दीक्षितो यत् । यदंग्नीषोमीयम् ।
अग्नीषोमीयम् पशुम् । अग्नीषोमीयमित्यग्नी – सोमीयम् ।
पशुमालभते । आलभत आत्मनिष्क्रयणः । आलभत इत्या–लभते ।
आत्मनिष्क्रयंण एव । आत्मनिष्क्रयंण इत्यात्म – निष्क्रयंणः ।
एवास्य । अस्य सः । स तस्मात् । तस्मात् तस्य । तस्य न ।
नाञ्यम् । आञ्यम् पुरुषनिष्क्रयणः । पुरुषनिष्क्रयण इव ।
पुरुषनिष्क्रयण इति पुरुष – निष्क्रयणः । इव हि । ह्यथी ।
अथो खलु । अथो इत्यथो । खल्वाहुः ( ) । आहुरग्नीषोमाभ्याम् ।
अग्नीषोमाभ्याम् ँवै । अग्नीषोमाभ्यामित्यग्नी – सोमाभ्याम् ।
वा इन्द्रः । इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहन् । अहन्निति । इति यत् ।
यदग्नीषोमीयम् । अग्नीषोमीयम् पश्म् ।
अग्नीषोमीयमित्यग्नी – सोमीयम् । पशुमालभते । आलभते
वार्त्रघ्नः । आलभेत इत्या – लभेते । वार्त्रघ्न एव । वार्त्रघ्न इति
वार्त्र – घनः । एवास्य । अस्य सः । स तस्मात् ।
```

तस्मादु । उवाश्यम् । आश्यम् वारुण्या । वारुण्यर्चा । ऋचा परि । परि चरित । चरित स्वया । स्वयैव । एवैनम् । एनम् देवतया । देवतया परि । परि चरित । चरित चरित । चरित चरित ॥ ७६ (७७०) (अन्वारभ्योथ् – सर्विभिरेव – सूर्यम् – भूतानाण् हो – ति य – न । परि चरित । स्वरिश्रातिश्रा (४११)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 6.1)

First and Last Padam of First Prasnam of 6th Kandam । (प्राचीनवर््ां – परि चरति)

॥ हरिः ओं ॥

॥ इति षष्ठ काण्डे प्रथमः प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

<u>Details of Panchati, Padam and Krama Vaakyam for Kandam 6, Prasanam 1 (TS 6.1)</u>

	Panchati	Padams	Krama Vaakyam
Anuvakam 1	9	448	527
Anuvakam 2	7	365	413
Anuvakam 3	8	398	464
Anuvakam 4	9	433	474
Anuvakam 5	5	258	316
Anuvakam 6	7	360	413
Anuvakam 7	8	400	447
Anuvakam 8	5	274	308
Anuvakam 9	7	333	382
Anuvakam 10	5	244	277
Anuvakam 11	6	327	368
Total →	76	3840	4389